

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

**BAKALÁRSKE / KOMBINOVANÉ ŠTÚDIUM
2011–2014**

BAKALÁRSKA PRÁCA

Filip Haško

Vysoké Tatry ako celoročná destinácia cestovného ruchu

Praha 2014

Vedúci bakalárskej práce: Ing. Iveta Hamarneh Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY OF PRAGUE

BACHELOR / COMBINED (PART TIME)
2011 - 2014

BACHELOR THESIS

Filip Haško

High Tatras as a year – round tourist destination

Prague 2014

The bachelor thesis work supervisor: Ing. Iveta Hamarneh Ph.D.

Prehlásenie

Prehlasujem, že predložená bakalárska práca je mojím pôvodným autorským dielom, ktoré som vypracoval samostatne. Všetku literatúru a ďalšie zdroje, z ktorých som pri spracovaní čerpal, v práci riadne citujem a sú uvedené v zozname použitých zdrojov.

Súhlasím s prezenčným sprístupnením svojej práce v univerzitetnej knižnici.

V Prahe dňa 28. 2. 2014

Filip Haško

Pod'akovanie

Na tomto mieste by som rád pod'akoval Ing. Ivete Hamarneh Ph.D. za cenné podnety, pripomienky a predovšetkým čas venovaný tejto bakalárskej práci.

Anotácia

Bakalárska práca sa zaoberá Vysokými Tatrami ako regiónom turistického ruchu ponúkajúceho možnosti rekreácie a či už aktívneho, alebo pasívneho oddychu v celoročnom období. Rozoberá základné geografické údaje týkajúce sa Tatier, definuje pojmy regiónu a cestovného ruchu, ďalej sa zameriava na analyzovanie celoročných možností rekreácie v Tatrách. Teoretické poznatky sú využité v praktickej aplikácii SWOT analýzy. Na záver sú detailne vyhodnotené dotazníky týkajúce sa vybraných otázok v oblasti cestovného ruchu vo Vysokých Tatrách a navrhnuté návrhy na zvýšenie návštevnosti.

Kľúčové slová

Návštevnosť, prírodný potenciál, rekreácia, turistický región, ubytovacie objekty, Vysoké Tatry

Annotation

The paper is dealing with the issue of High Tatra as a touristic region with many options of recreation, both active and passive yearlong vacation. It constitutes basic geographic data of High Tatra, continually, it defines the concepts of given region and tourism as well as analyzes the yearlong options of recreations in Tatra. The theoretic knowledge is used in practical application of SWOT analysis. In the summary there are evaluated the questionnaires concerning the issues of tourism in High Tatra and are stated recommendations to increase the visit rate.

Key words

Accommodation objects, High Tatra, nature's potencial, recreation, touristic region, visit rate

OBSAH

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČASŤ	
1 ZÁKLADNÉ GEOGRAFICKÉ ÚDAJE	9
1.1 Poloha a geomorfologická charakteristika Tatier.....	9
1.2 Podnebie.....	11
1.3 Flóra a fauna.....	12
2 CHARAKTERISTIKA TATIER AKO TURISTICKÉHO REGIÓNU	13
2.1 Definícia regiónu a cestovného ruchu	13
2.2 Tatry ako región cestovného ruchu a euroregión.....	15
2.3 Návštevnosť Vysokých Tatier	18
3 CELOSEZÓNNE MOŽNOSTI REKREÁCIE	21
3.1 Typy cestovného ruchu a ubytovacie objekty vo Vysokých Tatrách	21
3.2 Možnosti ubytovania v okolí Tatier.....	25
4 PRÍRODNÉ PREDPOKLADY A POTENCIÁL VO VYSOKÝCH TATRÁCH	28
4.1 Všeobecná charakteristika prírodného potenciálu Vysokých Tatier	28
4.2 Štrbské pleso	29
4.3 Mengusovská dolina.....	30
4.4 Velická dolina a Hrebienok	30
4.5 Veľká a Malá studená dolina	31
4.6 Ďalšie významné destinácie	32
PRAKTICKÁ ČASŤ	
5 MARKETINGOVÝ VÝSKUM	33
5.1 SWOT analýza regiónu Vysoké Tatry.....	33
5.2 Dotazníkový prieskum	36
5.2.1 Charakteristika vzorky respondentov	36
5.2.2 Výsledky prieskumu.....	40
5.2.3 Zhodnotenie	48
5.3 Návrhy na zvýšenie návštevnosti.....	48
ZÁVER	50
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	52
ZOZNAM OBRÁZKOV, GRAFOV a TABULIEK	54

ÚVOD

Vysoké Tatry sú jeden z najväčších prírodných pokladov nachádzajúcich sa na území Slovenskej republiky a často sú zobrazované alebo považované za symbol Slovenska. Sú pozoruhodnou kombináciou nesmiernej prírodnej hodnoty s bohatým kultúrnym dedičstvom. Majú veľký potenciál v oblasti cestovného ruchu, a existuje mnoho cudzincov, ktorí si pri vyslovení názvu Slovensko predstavia práve Tatry. Hoci v nedávnej minulosti prešli niekoľkými prírodnými katastrofami, už niekoľko rokov existuje snaha o obnovu poškodených miest a stále sú vyhľadávaným miestom a pýchou Slovenska. Sú špecifické celosezónnou možnosťou rekreácie, či už turistom v lete ponúkajú letno-turistické pobyty s vysokohorskými túrami plnými dych vyrážajúcich krás alebo kúpeľné pobyty, v zime je ich veľká časť uzavretá pre verejnosť, kvôli nebezpečenstvu lavín (napriek tomu sa v Tatrách často stávajú tragédie), no stále tu existuje možnosť lyžovania alebo opäť kúpeľných alebo relaxačných pobytov. Tatry sú nádherným miestom pre relaxáciu, kde si človek môže oddýchnuť od každodenných starostí a užívať si čerstvý, zdravý horský vzduch. Pri tom všetkom je však nevyhnutné brať ohľad hlavne na ochranu prírody. Hoci sú Vysoké Tatry národným parkom s najvyšším stupňom ochrany, turisti samotní by mali mať na pamäti, aké je dôležité vážiť si prírodu.

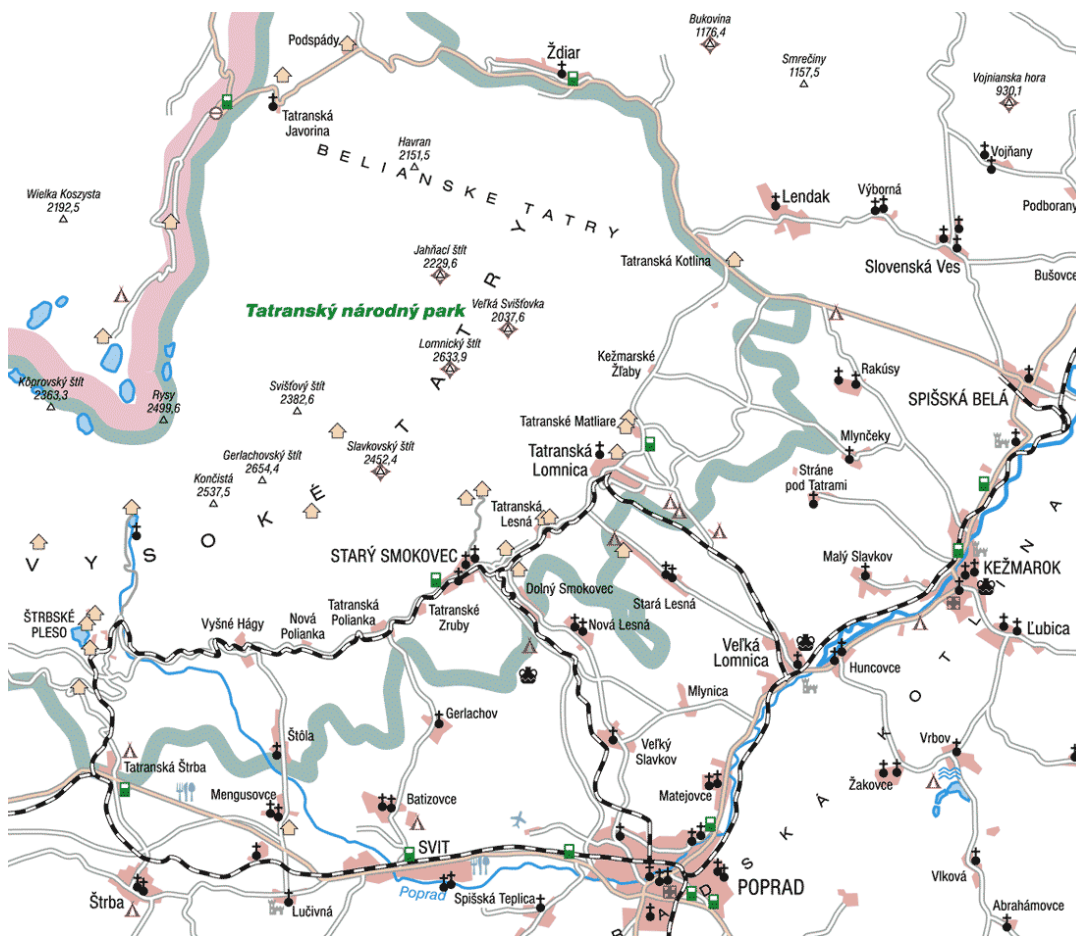
Cieľom bakalárskej práce je analýza Vysokých Tatier ako regiónu turistického ruchu ponúkajúceho možnosti rekreácie a či už aktívneho, alebo pasívneho oddychu v celom ročnom období. V prvej kapitole si vymedzíme základné geografické údaje, týkajúce sa Tatier, v druhej kapitole budeme definovať pojmy regiónu a cestovného ruchu, ďalej sa zameriame na opis Tatier z ich hľadiska ako turistického regiónu. Tretia kapitola analyzuje celoročné možnosti rekreácie v Tatrách a štvrtá prírodný potenciál a predpoklady Tatier. Piata časť je analytická, najprv si rozoberieme región Tatier prostredníctvom SWOT analýzy a následne budeme vyhodnocovať dotazníky týkajúce sa vybraných otázok v oblasti cestovného ruchu vo Vysokých Tatrách.

TEORETICKÁ ČASŤ

1. ZÁKLADNÉ GEOGRAFICKÉ ÚDAJE

1.1. Poloha a geomorfologická charakteristika Tatier

Vysoké Tatry sú súčasťou pohoria Tatry, ktorý sa delí na Vysoké, Belianske a Západné Tatry. Ide o pohraničné pohorie s Poľskom na severe Slovenska, pričom na slovenskom území ležia štyri pätiny rozlohy Tatier. Slovensko-poľská štátna hranica vedie po hlavnom hrebeni severozápadnej časti Vysokých Tatier a na vrchole Rysov sa stáča smerom na sever na bočnej rássoche Žabích štítov a klesá na dno Bielovodskej doliny. Tam sa následne mimo horského hrebeňa stáva štátnou hranicou potom Biela voda¹.

Obrázok 1. Mapa Vysokých Tatier. Zdroj: Vysoké Tatry – mapa. [cit. 15. 12. 2013].

Dostupné z: <http://www.tatry.net/mapy/vysoketatry.html>

¹ LACIKA, J. Vysoké Tatry. 2. Vydanie + 3D mapy, edi. S batohom po Slovensku. Bratislava: Dajama, 2007, s. 9.

Vysoké Tatry sú geomorfologickou časťou Východných Tatier, pričom od Belianskych Tatier ich oddeľuje Kopské sedlo. Najvyšším vrchom Tatier je Gerlachovský štít (2 655 m). Celková rozloha Vysokých Tatier je 341 km², a z toho 260 km² na Slovensku a 81 km² v Poľsku.

Súčasná podoba Tatier sa začala vytvárať v období mladších treťohôr približne pred 15 až 20 miliónmi rokov. Predpokladá sa, že spočiatku boli len nízkym pohorím bez brázdočných skalnatých hrebeňov a hlbokých údolí s plesami. Až za posledné dva milióny rokov prešli zmenami, ktoré im dodali dnešnú podobu, pričom o tieto zmeny sa postarali hlavne tektonické pohyby a ľadovce. Predpokladá sa, že v štvrtohorách boli Tatry najmenej trikrát zaľadené. Posledné zaľadenie sa začalo asi pred 70 tisíc rokmi a trvalo asi 60 tisíc rokov, pričom v tomto období sa obrovský škandinávsky pevninský ľadovec priblížil k úpätiu Tatier asi na vzdialenosť 250 km. Snežná čiara klesla na úroveň 1700 metrov nad morom a tatranské údolia sa zaplnili údolnými ľadovcami. V období najväčšej expanzie pokrývali ľadovce až 150 km² z rozlohy Tatier².

Vysoké Tatry sú najvyšším pohorím na Slovensku a Poľsku a zároveň jediným s alpským charakterom a niekedy bývajú nazývané miniatúrnymi Alpami. Sú jedinečnou koncentráciou prírodných krás a patria k najmenším veľhorám na svete. Jedinečnosť týchto geografických celkov spočíva v geologickej stavbe pohoria a v tvaroch reliéfov. Sú to výrazné stopy zaľadenia s výraznými ostrými štípmi, hlbokými ľadovcovými dolinami, plesami a vodopádmi. Geologická stavba má vplyv na charakter vegetácie v Tatrách. Na vápencoch je zásaditá pôda, na ktorej sa darí hlavne vysokohorskej flóre³. Niektoré rastlinstvo a živočíšstvo prežíva už od doby ľadovej, napríklad aj asi najznámejší symbol Vysokých Tatier kamzík horský tatranský. Prevažnú časť Vysokých Tatier tvoria magmatické horniny (žula) a metamorfované horniny (ruly, migmatity).

Tatranským regiónom prechádza hlavné európske rozvodie medzi Čiernym morom a Baltským morom. Napriek vysokému úhrnu zrážok, nízkemu vyparovaniu a členitosti reliéfu a z toho vyplývajúceho vysokého odtoku, majú Vysoké Tatry schopnosť zachytávať zrážky a spomaľovať tento odtok. Veľké množstvo vody sa

² LACIKA, J.: *Vysoké Tatry. S batohom po Slovensku*. Bratislava: Dajama, 2007, s. 12.

³ KELE, F., LUČANSKÝ, M.: *Tatry pre Teba*. Bratislava: Ikar, 2002, s. 5.

zhromažďuje v sutinových kuželoch, morénach a porastoch kosodreviny. Táto voda má však plytký tok, a preto je veľmi chudobná na minerály. Pre apríl je vo Vysokých tatrách charakteristický náhly vzostup vodných hladí, ktorý kulminuje obvykle začiatkom leta⁴.

1.2. Podnebie

Podnebie v Tatrách je vlhké až chladné s horským až vysokohorským rázom. Sneh sa drží na vrcholkom hôr až približne 180 dní ročne, čo je takmer polovica celého roku. Časté sú náhle zmeny počasia, s ktorými musia turisti navštevujúci Tatry počítať. Najvhodnejším ročným obdobím pre turistické výstupy v Tatrách je jeseň, keď je počasie najstabilnejšie a väčšinou je vďaka nízkym teplotám aj dobrá viditeľnosť. Poveternostné podmienky sa v Tatrách menia doslova behom niekoľkých minút, pričom v lete túto premenlivosť spôsobuje intenzívna búrková činnosť od júna do augusta. Ďalším charakteristickým znakom pre tatranské podnebie je veternosť, pričom miestne, padavé vetry (tzv. tatranská bóra) spôsobujú v tatrách často veľké škody na miestnych porastoch. Doposiaľ najničivejšia veterná kalamita bola zaznamenaná 19. novembra 2004, keď jej následkom a po zasiahnutí pásu dlhého približne 50 km bolo zničených 12 600 hektárov lesa (z čoho asi 8 700 hektárov v správe Štátnych lesov TANAPu), bolo pri nej zničených asi 2,5 miliónov metrov kubických dreva, zahynul pri nej jeden človek a škody boli vyčíslené na 7,9 miliardy slovenských korún. K ničivým dôsledkom neprispela len veterná kalamita, ale aj dlhotrvajúce nepriaznivé počasie, keď v oblasti niekoľko týždňov pršalo, pôda bola podmočená a lesy boli následkom toho menej stabilné a odolné. Po tejto kalamite sa rozšíril škodca, podkôrnik, ktorý zničil územie predstavujúce viac ako polovicu veternej kalamity⁵.

⁴ LACIKA, J.: *Vysoké Tatry. S batohom po Slovensku*. Bratislava: Dajama, 2007, s. 15.

⁵ SITA. 2011. *Pred siedmimi rokmi Tatry zasiahla ničivá kalamita*. SME.sk, 2011. [cit. 16. 12. 2013]. Dostupné z: <http://poprad.korzar.sme.sk/c/6144685/pred-siedmimi-rokmi-tatry-zasiahla-niciva-kalamita.html>

1.3. Flóra a fauna

Pôdy vo Vysokých Tatrách majú rozmanitý charakter, dominujú tu však lesné pôdy. Tatry sú floristicky bohatým a pestrým územím, keďže tu nájdeme viac ako 1300 druhov vyšších rastlín, pričom niektoré z nich patria medzi glaciálne relikty, iné – zhruba asi dve desiatky, sú zase tatranskými a západokarpatskými endemitmi (a teda dajú sa nájsť len na území Tatier). Rastlinstvo je usporiadané do niekoľkých vegetačných stupňov, pričom najvyšším je subalpínsky, kde rastie asi 300 druhov drobných odolných rastlín, 40 druhov prežíva v nadmorskej výške vyše 2600 metrov nad morom. Vo Vysokých Tatrách sa nachádza veľké množstvo živočíchov, drobné vtáctvo sprevádza návštevníka na každom kroku, no žijú tu aj niektoré vzácne živočíšne druhy, ktoré v Západnej Európe už vyhynuli. Patrí medzi ne napríklad rys ostrovid a vydra riečna, ale aj vzácne živočíšne druhy, zachované ešte z poslednej doby ľadovej. Sú to predovšetkým kamzík horský tatranský, svišť horský tatranský, hraboš snežný tatranský, piskor horský a ďalšie. Jediným hadom, ktorého je možné zbadáť vo Vysokých Tatrách, je zmija. Vo vodách Tatier žijú pstruhy, hlavátky, lipne, ktoré sa prirodzene nachádzajú v tatranských horských potokoch. Prirodzeným domovom pstruhov je aj Popradské pleso, ktoré je najvyššie položeným zarybneným plesom. Ryby sa nachádzajú aj v plesách v nižších polohách. V asi najznámejšom plese, Štrbskom plese, je väčšina rýb umelo nasadených⁶.

⁶ LACIKA, J.: *Vysoké Tatry. S batohom po Slovensku*. Bratislava: Dajama, 2007, s. 21.

2. CHARAKTERISTIKA TATIER AKO TURISTICKÉHO REGIÓNU

2.1. Definícia regiónu a cestovného ruchu

Región môžeme vo všeobecnosti vymedziť ako „*územie, ktoré charakterizuje určitá priestorová štruktúra a úroveň ekonomického a sociálneho rozvoja. Vo všeobecnosti môže ohraničovať rôzne veľký priestor a môže byť formálne alebo neformálne vymedzený*“⁷. Taktiež je možné ho charakterizovať ako „*územie, ktoré sa vlastnosťami, vzťahmi medzi prvkami v ňom jestvujúcimi a štruktúrou odlišuje od svojho okolia a je možné ho vymedziť hranicami*“⁸.

Na Slovensku bola detailnejšia vymedzená definícia regiónu cestovného ruchu Regionalizáciou cestovného ruchu SR, ktorá bola schválená v roku 2004. Tatranský región pritom zahŕňa okresy Kežmarok, Stará Ľubovňa a Poprad. Pri vymedzení bola uplatnená kombinácia geografického a územno-plánovacieho prístupu. Podľa uvedeného dokumentu je región cestovného ruchu „*vymedzená časť územia, ktorá sa vyznačuje relatívne homogénnymi podmienkami pre rozvoj cestovného ruchu a možnosťami ich využitia*“⁹. Regióny cestovného ruchu boli vymedzené na základe nasledovných skupín kritérií:

- podobnosť podmienok (prírodných aj umelo vytvorených pre cestovný ruch),
- geograficko-prírodné hranice,
- spoločný vývoj – historické vymedzenie územia,
- analogické funkcie pre cestovný ruch,
- určitá minimálna veľkosť územia,
- vnútorné väzby v rámci regiónu,
- predpoklad stotožnenia sa miestnych aktérov s vymedzeným regiónom,
- spoločný prístup a infraštruktúra,

⁷ BELAJOVÁ, A. - FÁZIKOVÁ, M.: *Regionálna ekonomika*. Nitra: SPU, 2005, s. 66.

⁸ RAJČÁKOVÁ, E.: *Regionálny rozvoj a regionálna politika*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2005. str. 7.

⁹ JARÁBKOVÁ, J.: *Vybrané kapitoly z cestovného ruchu*. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2007, s. 72.

- spoločná ponuka cestovného ruchu¹⁰.

Vysoké Tatry sú subregiónom tatranského regiónu, pričom subregión je „menší územný celok, ktorý nepokrýva celé územie regiónu, ale zahŕňa len tú časť, ktorý vykazuje určité výrazné špecifiká a odlišnosti kvalitatívne vyššej úrovne“¹¹,

Cestovný ruch je možné definovať ako „činnosť osoby, cestujúcej na prechodnú dobu do miesta mimo jej trvalého bydliska a to na dobu kratšiu než 1 rok u medzinárodného cestovného ruchu a 6 mesiacov u domáceho cestovného ruchu, pričom hlavný účel jej cesty je iný než vykonávanie zárobkovej činnosti v navštívenom mieste.“¹². Odlišnosti, ktorými sa subregióny líšia od ostatného územia regiónu, môžeme rozdeliť do nasledovných okruhov:

- prírodné prostredie a prírodné atraktivity – ide o väčšie územné celky s cenným prírodným prostredím a zaujímavou krajinou pre využitie v turizme (vysoké Tatry, Nízke Tatry, Slovenský raj, Slovenský Kras, atď.).
- civilizačné atraktivity – svojrázne kopaničiarske a laznícke osídlenie s typickou výrobou, architektúrou, zvykoslovím, ale napríklad aj oblasti s tradičnou výrobou vína – Malokarpatská alebo Tokajská vinohradnícka oblasť, ktoré v rámci cestovného ruchu môžu ponúknuť aj zaujímavé produkty,
- významné mesto alebo miesto s mimoriadne zaujímavými a známymi historickými pamiatkami, ktoré je známe pravidelnými významnými podujatiami, atraktivitami, medzinárodne známe kúpele, ktoré sú cieľovým miestom turizmu, napr. Piešťany – kúpele, Banská Štiavnica – pamiatky UNESCO a pod.,
- významné, kvalitné a dobre fungujúce letné a zimné strediská cestovného ruchu – ako napr. vodná nádrž Zemplínska šírava, ďalej Veľká Rača, Martinské Hole, a ďalšie zimné lyžiarske strediská¹³.

¹⁰ Ministerstvo hospodárstva SR. 2005. *Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike*. [online]. Bratislava: Ministerstvo hospodárstva SR, 2005, s. 5.

¹¹ JARÁBKOVÁ, J.: *Vybrané kapitoly z cestovného ruchu*. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2007, s. 82.

¹² MALÁ V.; NETKOVÁ, J. a kol. *Základy cestovního ruchu, sborník prací*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2002, s. 10.

¹³ Ministerstvo hospodárstva SR. 2005. *Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike*. [online]. Bratislava: Ministerstvo hospodárstva SR, 2005, s. 20.

Účastníkov cestovného ruchu môžeme deliť na niekoľko kategórií, a to:

- turista na dovolenke – zostáva na danom mieste viac než určitý počet nocí alebo dní,
- krátkodobo prebývajúci turista – cestuje na dobu trvajúcu viac než 24 hodín a zahŕňajúcu pobyt aspoň s jedným prenocovaním.
- výletník – osoba, ktorá cestuje na dobu trvajúcu menej ako 24 hodín bez toho, aby na danom mieste prenovala¹⁴.

2.2. Tatry ako región cestovného ruchu a euroregión

Vzhľadom na polohu regiónu sa otvára možnosť cezhraničnej spolupráce s Poľskou republikou. V niektorých vyspelých krajinách má cezhraničná spolupráca zhruba päťdesiatročnú tradíciu (napríklad v škandinávskych krajinách). Na území Vysokých Tatier pôsobí združenie Euroregión Tatry. Vznikol už v roku 1993 v Poprade, čiže sa radí medzi najstaršie euroregióny na Slovensku. Za cieľ si kladie cezhraničnú činnosť nasmerovanú na rovnomerný a vyrovnaný rozvoj regiónu a tiež zblížovanie obyvateľov a inštitúcií na oboch stranách Tatier hlavne v oblasti hospodárskej spolupráce, budovaní infraštruktúry, systému výmeny informácií, rozvoj turistiky, vzájomného rozšírenia spolupráce v oblasti kultúry, osvetu, športu, ochrane prírodného prostredia, rozvoji cezhraničnej spolupráce v oblasti obchodu, drobného priemyslu a vytvárania podmienok pre pohraničný styk¹⁵. Pre účely našej práce je dôležitá najmä spolupráca v rozvoji turistiky, resp. cestovného ruchu. Medzi hlavné ciele, ktoré si kladie spoločná slovensko-poľská stratégia euroregiónu Tatry, je rozvoj infraštruktúry, čo je nevyhnutné spomenúť z dôvodu, že dobre vybudovaná infraštruktúra je podmienkou pre fungujúci cestovný ruch, ďalej v rámci spoločensko-hospodárskeho rozvoja euroregiónu Tatry obe strany chcú spolupracovať pri zväčšovaní turistickej atraktivity euroregiónu Tatry, a to investíciami do projektov v oblasti

¹⁴ NEMČANSKÝ, M.: *Odvětví cestovního ruchu, vybrané kapitoly. I. díl*. Opava: Slezská univerzita, 1999, s. 14.

¹⁵ BURIAN, P. a kol. 2008. Spoločná slovensko - poľská Stratégia rozvoja Euroregiónu „Tatry“ na roky 2008 – 20135. [online]. Kežmarok: Združenie Región „Tatry“, 2007, s. 9-10.

cezhraničnej turistickej infraštruktúry, organizácia spoločných zámerov a kultúrnych, turistických a športových podujatí na slovensko-poľskom pohraničí pre zatraktívnenie regiónu, vybudovanie cezhraničnej kultúrnej infraštruktúry, podpora spoločných turistických produktov a tradičných remesiel¹⁶. Medzi konkrétne aktivity a projekty euroregiónu Tatry patrí:

- vypracovanie špeciálneho informačného článku o výsledkoch poľsko-slovenskej cezhraničnej spolupráce v Euroregióne „Tatry“ ako aj realizovanom mikroprojekte a jeho publikovanie v mesačníku „Euroregióny Poľska”,
- spracovanie výstavy prezentujúcej najdôležitejšie iniciatívy a zámery Euroregiónu „Tatry“,
- príprava novej internetovej stránky,
- vydanie dvojjazyčnej ročenky „Pohraničie Poľsko-Slovenské“,
- výroba náučného filmu prezentujúceho 15-te výročie cezhraničnej spolupráce v Euroregióne „Tatry“ a slovensko-poľské pohraničie,
- kartografické a grafické spracovanie mapy Euroregiónu „Tatry“, na zadnej strane obsahuje informácie o všetkých jednotkách samosprávy, ktoré sú členmi Euroregiónu „Tatry“,
- zorganizovanie dvojdňovej medzinárodnej konferencie 15 rokov Euroregiónu „Tatry“ – od združenia po európske zoskupenie územnej spolupráce,
- zorganizovanie troch stretnutí predstaviteľov Euroregiónu „Tatry“ so školskou mládežou¹⁷.

V oblasti pôsobí Združenie cestovného ruchu Vysoké Tatry, ktoré je dobrovoľnou a nepolitickou organizáciou so sídlom v Starom Smokovci. Združenie si kladie za cieľ podporovať svojich členov v podnikateľskej činnosti na rozvoj cestovného ruchu, zastupuje ich záujmy a poskytuje služby. Vzniklo v roku 1994 a v súčasnosti má 135 členov, ktorí pôsobia v oblasti cestovného ruchu v tomto regióne. Medzi jeho konkrétne aktivity patrí:

- organizuje činnosť Tatranských informačných kancelárií,

¹⁶ BURIAN, P. a kol. 2008. Spoločná slovensko - poľská Stratégia rozvoja Euroregiónu „Tatry“ na roky 2008 – 20135. [online]. Kežmarok: Združenie Región „Tatry“, 2007, s. 59.

¹⁷ Euroregión Tatry. 2009. *15 rokov Euroregiónu "Tatry"*. [online]. Euroregión Tatry, 2009. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: http://www.euroregion-tatry.eu/15_rokov_euroregionu_tatry,83.sk.html

- navrhuje koncepciu ďalšieho rozvoja mesta v oblasti cestovného ruchu v prospech členov ZCR VT a mesta Vysoké Tatry,
- navrhuje ucelenú marketingovú koncepciu mesta v oblasti cestovného ruchu v spolupráci s Mestským úradom,
- pomáha vytvoriť spoločné podmienky pre spoluprácu jednotlivých členov ZCR VT,
- spolupracuje pri organizovaní kultúrno-spoločenského a športového života mesta,
- pracuje v oblasti reklamy a propagácie, propaguje činnosť združenie a jeho členov,
- aktívne sa zúčastňuje na veľtrhoch cestovného ruchu, workshopoch a iných podujatiach cestovného ruchu, kde zastupuje všetky subjekty ZCR VT¹⁸.

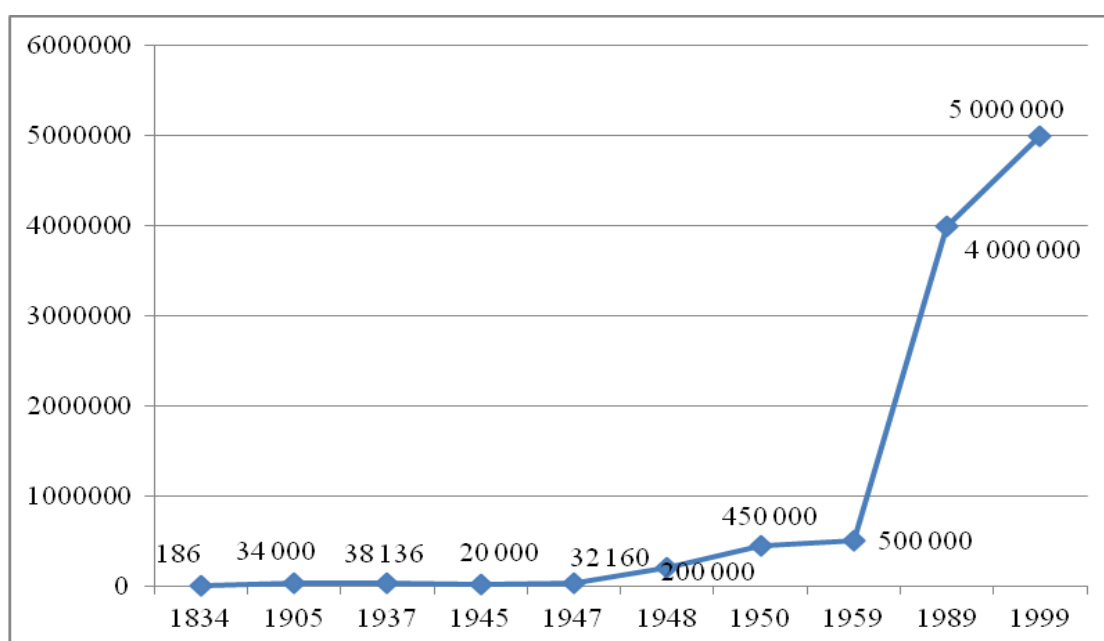
Región Vysoké Tatry je významným regiónom aj v sídelnom systéme Slovenska. Je súčasťou rozvojových osí, ktoré podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Ako rozvojová os prvého stupňa je os vedená v smere Žilina – Martin – Poprad – Prešov, ktorá prechádza cez Vysoké Tatry. Ďalšími významnými osami, prechádzajúcimi cez Vysoké Tatry sú rozvojová os druhého stupňa liptovsko-oravská os v trase Ružomberok – Dolný Kubín – Trstené – Poľsko a os tretieho stupňa v smere Poprad – Kežmarok – Stará Ľubovňa – Spišská Stará Ves. Význam týchto rozvojových osí spočíva v tom, že „vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia požiadavky trvalej udržateľnosti a vytvárania zdravého a environmentálne vhodného obytného i pracovného prostredia“¹⁹.

¹⁸ Združenie cestovného ruchu Vysoké Tatry. *O nás*. [cit. 10. 12. 2013]. Dostupné z: http://www.tatryinfo.sk/?id_menu=15077

¹⁹ Mesto Vysoké Tatry. 2005. *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Vysoké Tatry*. [online]. Vysoké Tatry, 2005, s. 25.

2.3. Návštevnosť Vysokých Tatier

Denná návštevnosť v hlavných sezónach v oblasti Vysokých Tatier je približne 26 000 návštevníkov denne, na celom území TANAP je to asi 40 000 návštevníkov denne. Návštevnosť Vysokých Tatier teda tvorí asi dve tretiny celkovej návštevnosti TANAPu, zvyšnú tretinu tvoria väčšinou návštevníci Západných Tatier. Podobná návštevnosť by sa mala udržať až do roku 2020²⁰. Vývoj počtu návštevníkov znázorňuje graf 1. V prvej polovici 19. storočia sa návštevnosť pohybovala len v niekoľkých desiatkach pod hranicou 200 návštevníkov ročne a Tatry boli k dispozícii návštevníkom len počas letného obdobia.

Graf 1. Vývoj počtu návštevníkov v oblasti Vysokých Tatier

Zdroj: vlastné spracovanie, zdroj údajov: Mesto Vysoké Tatry. 2005. *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Vysoké Tatry*. [online]. Vysoké Tatry, 2005, s. 5-6.

Hoci známky prvých výstupov na Vysoké Tatry pochádzajú už z obdobia praveku, tatranská turistika sa začala rozvíjať koncom 18. a začiatkom 19. storočia, keď vznikla najstaršia tatranská osada – Starý Smokovec, ktorý vznikol na miestne pôvodných poľovníckych objektoch a dokončila sa výstavba Košicko-bohumínskej a neskôr aj Považskej železnice. Neskôr na území Tatier vyrastali ďalšie obce a oblasť

²⁰ Mesto Vysoké Tatry. 2005. *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Vysoké Tatry*. [online]. Vysoké Tatry, 2005, s. 24.

sa stala vyhľadávanou turistickou destináciou. Obyvatelia podtatranských osád našli nové zárodkové možnosti prostredníctvom cestovného ruchu. Do konca 19. storočia bolo využitie Vysokých Tatier viazané len na letnú turistickú sezónu, pričom k celoročnému využívaniu napomohlo celoročné využívanie sanatórií, na stavbe ktorých sa v 19. storočí podieľali najmä zahraniční – nemeckí a rakúski stavitelia²¹.

Nasledovné desaťročia predstavovali značný pokrok pre rozvoj cestovného ruchu vo Vysokých Tatrách. V roku 1863 bola postavená prvá vysokohorská chatka J. J. Rainerom, ktorá bola určená na turistické účely. V 60. rokoch v okolí Tatier vyrastali špeciálne turistické osady s ubytovacími a stravovacími zariadeniami, ihriskami a pod., ktoré mali zabezpečenú dopravu do oblasti Vysokých Tatier. V roku 1900 došlo o pokles záujmu o Tatry, keď sa spoločenská elita orientovala na prímorské strediská a Alpy. Do roku 1918 bol najvyšší počet návštevníkov zaznamenaný v roku 1905. Do 30. rokov 20. storočia boli Tatry vyhradené pre vyššie spoločenské vrstvy, oddych a poznávanie boli práve ich doménou. Tatry najmä za účelom poznania navštevovali učitelia, kňazi, kazatelia, študenti, lekári, lekárnici a biológovia. Najnižšie vrstvy Tatry využívali najmä poľnohospodársky a lesnícky, hľadali tu možnosti zamestnania. Neskôr začali byť budované nielen luxusné hotely so zábavnými atrakciami pre spoločenskú elitu, ale aj lacnejšie ubytovacie zariadenia pre menej majetné vrstvy, ktoré boli budované v starších uvoľnených objektoch. V roku 1937 bola vybudovaná lanovka na Lomnický štít. V roku 1948 bola znárodnená všetka pôda a všetky zariadenia kúpeľov a liečby a cestovného ruchu. O rok neskôr vznikol Tatranský národný park a začalo sa s výstavbou a rekonštrukciou mnohých ubytovacích, liečebných a športových zariadení. V roku 1959, hoci tatranské hotely boli využívané len na 55%, ročná návštevnosť dosiahla 500 000 turistov. Tento rozvoj turizmu však Tatrám aj poškodil, boli kritizované pre rušnosť, hluk, preplnenosť, množstvo áut alebo pre meniaci sa charakter tatranských osád, ktorý sa postupne menil na mestský. Začali sa využívať na konferencie, porady, kurzy, centrá nákupu alebo služieb, čo malo negatívny vplyv na ich prostredie. Od roku 1980 po rok 1999 boli výstavby v Tatrách obmedzené práve z dôvodu ochrany prírody²².

²¹ BEŇUŠKOVÁ, Z. a kol.: *Tradičná kultúra regiónov Slovenska*. Bratislava: VEDA, 2005, s. 199.

²² Mesto Vysoké Tatry. 2005. *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Vysoké Tatry*. [online]. Vysoké Tatry, 2005, s. 24.

Vysoké Tatry boli zákonom č. 11/1948 Zb. o Tatranskom národnom parku zo dňa 18. decembra 1948 s účinnosťou od 1. januára 1949- vyhlásené za prvý národný park na Slovensku (TANAP) a v roku 1993 boli spolu so svojou poľskou časťou rozhodnutím UNESCO vyhlásené za biosférickú rezerváciu Tatry v rámci programu Človek a biosféra. Ide o najstarší národný park na Slovensku, na severe susedí s poľským Tatrzańskim parkom narodowym, s ktorým tvorí bilaterálne cezhraničné chránené územie. Tatranský národný park je zaradený aj do sústavy NATURA 2000, ktorého cieľom je udržať alebo zlepšiť priaznivý stav vzácnych a ohrozených druhov rastlín, živočíchov a prirodzených typov biotopov a tým zachovanie biodiverzity na území členských krajín Európskej únie²³.

²³ Správa TANAP. 2012. *Tatranský národný park - základné informácie*. Tatranská Štrba: Správa TANAP, 2012. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: <http://spravatanap.sk/web/index.php/2012-08-24-09-58-41/zakladne-informacie>

3. CELOSEZÓNNE MOŽNOSTI REKREÁCIE

3.1. Typy cestovného ruchu a ubytovacie objekty vo Vysokých Tatrách

Hlavné turistické útvary a typy cestovného ruchu v oblasti Vysokých Tatier uvádza Tabuľka 1. Najširšie možnosti rekreácie ponúkajú Vysoké Tatry v letnom období v podobe horskej turistiky, keďže v zimnom období je veľká časť veľhôr neprístupná. Horský typ turizmu predstavuje rekreačný a športový pobyt v horskom prostredí. Turistický cestovný ruch sa môže vyskytovať aj v podobe skalolezectva alebo cykloturistiky. Zimný turizmus sa sústreďuje najmä na lyžiarskych terénoch vo Vysokých Tatrách.

Turistický útvar	Druh	Funkcia	Hlavné zariadenia
zokupenie Štrbské Pleso			
Podbanské	SCR	horský celoročný pobyt, turistika, cykloturistika	lyžiarsky svah
Štrbské Pleso	KSCR, LK	celoročný horský pobyt, turistika, kúpeľníctvo, liečba	areál FIS pre klasické lyžiarske disciplíny, zjazdové trate
Solisko	ZCR	lyžovanie, vysokohorská turistika	lyžiarsky sedačkový výťah, turistická chata
Popradské Pleso	ZCR	celoročný pobyt, vysokohorská turistika	horská chata
Chata pod Rysmi	ZCR	vysokohorská turistika	horská sezónna chata
Vyšné Hágy	liečebňa	liečba	liečebný ústav
zokupenie Smokovce			
Nová Polianka	liečebňa	liečba	liečebný vojenský ústav
Tatranská Polianka	ZCR, liečebňa	vysokohorská turistika, liečba	liečebný vojenský ústav
Sliezsky dom	ZCR	vysokohorská turistika	hotel Sliezsky dom

Tatranské Zruby	zotavovňa	liečba	vojenská zotavovňa
Smokovce (Nový, Starý, Horný, Dolný)	KSCR, liečebné kúpele	celoročný horský pobyt, vysokohorská turistika, cykloturistika, lyžovanie	lyžiarsky terén Jakubkova lúka, sanatórium Penzák, detská liečebňa
Hrebienok	ZCR	celoročný horský pobyt, lyžovanie	lyžiarsky svah
Vysokohorské chaty	ZCR	vysokohorská turistika	Zbojnícka, Zamkovského, Téryho chata
zoskupenie Tatranská Lomnica			
Tatranská Lesná	ZCR	celoročný pobyt	
Tatranská Lomnica	KSCR	celoročný pobyt, lyžovanie	lyžiarsky areál, kryté bazény, jazdecký areál
Skalnaté Pleso	ZCR	vysokohorská turistika, lyžovanie	lyžiarsky areál
Eurocamp	SCR	horský pobyt - sezónny	
Tatranské Matliare	SCR, liečebňa	horský pobyt, turistika	vojenský liečebný ústav
Chata pri Zelenom Plese	ZCR	vysokohorská turistika	chata
Kežmarské Žľaby	ZCR	horská turistika	
Tatranská Kotlina	SCR, liečebňa	celoročná turistika, liečba	odborný liečebný ústav, Belianska jaskyňa
chata Plesnivec	ZCR	vysokohorská turistika	chata

Tabuľka 1. Hlavné turistické útvary vo Vysokých Tatrách a ich funkcie. KSCR – komplexné stredisko cestovného ruchu, SCR – stredisko CR, ZCR – základňa CR

Zdroj: Mesto Vysoké Tatry. 2005. *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Vysoké Tatry*. [online]. Vysoké Tatry, 2005, s. 23-24.

V rámci cestovného ruchu sú dôležité ubytovacie objekty, pričom si môžeme uviesť príklady horských chat priamo vo Vysokých Tatrách. Uvedieme si tie

najznámejšie, s najbohatšou históriou, ktoré sú zároveň aj najobľúbenejšie medzi turistami:

- Bilíkova chata (Bilíčka) – na jej mieste stála od roku 1875 jednoduchá Ruženina chata, ku ktorej v roku 1884 pribudol väčší turistický hotel, no v roku 1893 obe budovy zničil požiar. Na ich mieste boli postavené dva nové hotely, ktoré v roku 1927 taktiež vyhoreli. Dnešná Bilíkova chata bola postavená v roku 1934 a jej pôvodný názov bol Guhrova chata. Terasa pri budove ponúka impozantný pohľad na Popradskú kotlinu,
- Hrebienok - tento horský hotel bol postavený v roku 1928 pod pôvodným názvom Športhotel, ktorý bol v roku 1947 pretransformovaný na odborársku zotavovňu. V roku 1988 sa uskutočnila rozsiahla rekonštrukcia budovy, ktorá trvala až jedenásť rokov,
- Chata pod Rysmi (Rysy) – je najvyššie položenou chatou v Tatrách (2250 m. n. m.). Diskusia o potrebe postaviť chatu pod Rysmi vznikla už koncom 19. storočia, no kvôli technickým a finančným ťažkostiam sa s jej výstavbou začalo až v roku 1931. V rokoch 1948, 2000 a 2001 chatu značne poškodila snehová lavína. Chata býva otvorená len v letnom období, preto nikdy nedošlo k obetiam na životoch, no diskutuje sa o výstave na bezpečnejšom mieste. Klientelu chaty tvoria najmä turisti smerujúci na rysy, ktoré sú jediným turistickým hraničným priechodom na území Vysokých Tatier,
- Chata pod Soliskom (Solisko) - ide o najmladšiu vysokohorskú chatu vo Vysokých Tatrách, ktorá sa nachádza na južnom svahu predného Soliska. Výstavba sa začala v roku 1943, do prevádzky bola spustená v roku 1944, no kompletne dostavaná bola až v roku 1946. Prostredie Predného Soliska s dojazdom na Štrbské pleso, ponúka ideálnu polohu pre zjazdové lyžovanie. Chata je otvorená celoročne a pôvodne slúžila ako úkryt pre zjazdárov pred zlým počasím. K chate existuje prístup sedačkovou lanovkou a je objektom nielen lyžiarov, ale aj nenáročných turistov, ktorí majú možnosť výstupu na pomerne blízky vrchol Predného Soliska,
- Chata pri Popradskom plese – história siaha už do roku 1879, kedy vďaka popularite Mengusovskej doliny pri Popradskom plese vyrástla Majláthova chata, ktorá však necelý rok po otvorení vyhorela. Roku 1881 bola na jej mieste uvedená do prevádzky ďalšia chata, no aj tá v roku 1890 vyhorela. Tretia chata

bola postavená roku 1892 a neskôr aj rozšírená o turistickú ubytovňu a tieto objekty slúžili až do roku 1961, keď dali do prevádzky nový turistický hotel, ktorý spočiatku niesol názov Horský hotel pri Popradskom plese, neskôr mu bol udelený názov Chata kpt. Morávku pri Popradskom plese. Od roku 1990 jej oficiálny názov znie Chata pri Popradskom plese. Pôvodná chata v roku 1961 doslúžila a v roku 1962 zvyšky budovy rozobrali. Chata ponúka ubytovanie pre návštevníkov Popradského plesa je aj východiskom túry na Rysy, k Hincovým plesám alebo na Kôprovský štít,

- Chata pri Zelenom plese (Brnčalka) bola postavená v roku 1897 a po viacerých úpravách sa vyvinula do dnešnej podoby. Je stanicou Horskej záchranej služby a jediným východiskom turistického výstupu na Jahňací štít,
- Rainerova chata (Rainerka) – je najstaršou chatou vo Vysokých Tatrách, keďže bola postavená v roku 1863. Po smrti svojho majiteľa však chátrala a v jej bezprostrednom susedstve vyrástla chata Kamzík, pričom sa z nej stala hospodárska budova, ktorá slúžila ako sklad, stajňa, garáž a istú dobu aj chliev. V roku 1998 bola znovu otvorená pre verejnosť a funguje v nej informačné centrum Štátnych lesov Tatranského národného parku s možnosťou zakúpenia drobného občerstvenia a suvenírov,
- Skalnatá chata vznikla zatarasením a omurovaním previsnutého balvanu, tzv. Ohniska, neskôr boli vykonané ďalšie úpravy. Po istú dobu slúžila ako sklad, turistickej verejnosti slúži opäť od roku 1996, pričom je vyhľadávaná najmä návštevníkmi Skalnatého a Popradského plesa,
- Sliezsky dom sa nachádza vo Velickej doline pri Velickom plese. Bola otvorená v roku 1895, pričom v nej bola zriadená aj muzeálna expozícia. V roku 1962 úplne vyhorela a na jej mieste bol v roku 1968 uvedený do prevádzky novopostavený horský hotel s rovnakým názvom. Je ideálnym východiskom túry na Gerlachovský štít,
- Téryho chata (Terinka) – je najvyššie položenou celoročne otvorenou chatou vo Vysokých Tatrách. Bola postavená v roku 1899 a prešla viacerými stavebnými úpravami, naposledy v roku 2002. Je obľúbeným terčom horolezcov,
- Zamkovského chata (Zamka) – chata bola postavená v rokoch 1942 – 1943 horolezcom Zamkovským. Počas druhej svetovej vojny sa tu často zdržiavali politickí utečenci a manželky partizánov tatranských osád s deťmi. V roku 1948

bola znárodnená a jej majitelia ju museli opustiť. Zároveň bola premenovaná na chatu kpt. Nálepku. V roku 1991 jej bol prinavrátený pôvodný názov,

- Zbojnícka chata (Zbojníčka) – vznikla z pôvodnej poľovníckej chatky, postavenej roku 1907. Od roku 1910 ju mohli využívať aj turisti. V roku 1998 ju úplne zničil požiar. Opätovnej výstavbe pomohol aj Neinvestičný fond na obnovu Zbojníckej chaty pod záštitou Ministerstva vnútra SR. Slávnostné otvorenie sa uskutočnilo v roku 2001. Chata je záchrannou stanicou horskej služby²⁴.

Ubytovacie kapacity priamo vo Vysokých Tatrách zahŕňajú viac než 14 000 lôžok, z toho je viac než 11 000 stálych lôžok. Na kúpeľnú a špecifickú liečbu pripadá asi 4000 lôžok. Presné číslo nie je možné určiť vzhľadom na pohyblivú časť málokapacitných zariadení a penziónov. V budúcnosti sa so zvýšením počtu ubytovacích zariadení na území TANAPu nepočíta, pozornosť sa bude skôr sústreďovať na zvyšovanie štandardu a kvality, s čím bude zrejme spojený skôr pokles počtu lôžok. Rast kapacít sa očakáva v podhorskom území v rámci podtatranských obcí, ktoré sú vhodné pre potenciálne odvetvia turistiky, ako je vidiecky turizmus, agroturistika a veľkoplošné aktivity, ako golf alebo jazdectvo²⁵.

3.2. Možnosti ubytovania v okolí Tatier

Okrem ubytovania vo Vysokých Tatrách je možné ubytovanie v niektorej z obcí v okolí Tatier, pričom si ako príklady uvedieme niektoré z nich. V prvom rade sú to mestá Poprad, Vysoké Tatry, Svit a Kežmarok. Poprad, ktorý je považovaný za jedno z hlavných centier cestovného ruchu v slovensko-poľskom pohraničí (spolu s mestami Vysoké Tatry a Zakopané), sa nachádza v blízkosti mnohých prírodných pamiatok, takže autom alebo mestskou hromadnou dopravou nie je problém sa dostať do ich blízkosti. Poprad má aj svoje vlastné letisko, ktoré však nie je veľmi frekventované, no v budúcnosti by pri jeho rozvoji mohlo byť významným faktorom pre ďalší nárast cestovného ruchu. V Poprade je vybudovaná sieť cyklotrás, ktoré ponúkajú turistom rôzne pozoruhodné panorámy. Obľúbenou trasou je cyklotrasa z Popradu do Svitú

²⁴ Spracované podľa BOHUŠ, I. ml.: *Tatranské chaty – Majáky v mori skál a snehu*. Bratislava: I & B, 2007.

²⁵ Mesto Vysoké Tatry. 2005. *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Vysoké Tatry*. [online]. Vysoké Tatry, 2005, s. 24.

a Lopusnej doliny, absolvovaním ktorej sa výletníkom naskytne pohľad na Kráľovu hoľu, výbežky Nízkych Tatier a neskôr vrcholky Vysokých Tatier. Viac ako desať cyklotrás vedie priamo na územie Tatranského národného parku. Poprad láka aj svojimi vlastnými atrakciami, ako je mestská časť Spišská Sobota alebo aquapark AquaCity Poprad, pričom jedným zo zakladateľov tohto vodného zábavného parku bolo aj mesto Poprad. V meste pôsobí množstvo cestovných kancelárií a podpore cestovného ruchu sa z veľkej časti venuje aj samotné mesto. Pri ubytovaní majú turisti na výber z 11 hotelov, množstva penziónov alebo turistických ubytovní.

Vysoké Tatry sú síce počtom obyvateľov (cca. 4000) jedným z najmenších miest na Slovensku, no rozlohou s 380 km² sú druhým najväčším mestom v republike. Sú rozdelené na tri časti, ktorá sa delia na 14 osád – Vyšné Hágy, Starý Smokovec (Horný Smokovec, Dolný Smokovec, Starý Smokovec, Nový Smokovec, Tatranská Polianka, Tatranské Zruby, Nová Polianka) a Tatranská Lomnica (Tatranská Kotlina, Tatranská Lomnica, Tatranská Lesná, Tatranské Matliare, Kežmarské Žľaby). Vznikli teda spojením množstva menších tatranských obcí. Ide pomerne o mladú obec, ktorá vznikla až v roku 1947. Je tu dostatok ubytovacích a stravovacích zariadení v podobe desiatok zariadení rôzneho typu a kategórií, služby ako kozmetika alebo kaderníctvo sú poskytované v hoteloch.

V prípade Svitú ide taktiež o mladé mesto, ktoré vzniklo v roku 1934 vďaka firme Baťa, ktorá kúpila pozemky od obce Veľká. Rozvoj cestovného ruchu sa teší značnej podpore mesta. Najbližšie k mestu je Lopusná dolina, ktorá je ideálnou destináciou hlavne pre zimné športové aktivity, no taktiež ponúka príležitosti aj pre letnú turistiku. Možnosti ubytovania majú turisti v hoteli, penzióne alebo v príľahlých chatkách.

Mesto Kežmarok je historickým centrom spišského regiónu, ktoré sa vyznačuje bohatou históriou. Ide o okresné mesto, ktoré sa nachádza medzi Vysokými Tatrami a Levočskými vrchmi. Jeho historické jadro je od roku 1950 mestskou pamiatkovou rezerváciou. Kostol najsvätejšej Trojice zo 17. storočia je zapísaný do Zoznamu svetového a kultúrneho dedičstva. Ubytovanie v Kežmarku spojené s výletom do Vysokých Tatier môže byť zaujímavým spojením športovo-oddychovej aktívnej

dovolenky s náučno-historickým poznávaním kultúrnych pamiatok. Návštevníci majú možnosť ubytovania v niekoľkých hoteloch, prevažujú penzióny, chaty, ubytovanie v súkromí a nachádza sa tu aj niekoľko turistických ubytovní.

Je možné sa ubytovať nielen v mestách a priamo v jednej z osád v katastrálnom území mesta Vysoké Tatry, ale aj vo väčších obciach. Vhodným príkladom je Štrba,, čo je obec, ktorá približne 3600 obyvateľov. Turistom je ponúkané ubytovanie v chatách, penziónoch, v hoteli aj v súkromí, čiže je tu pomerne široká ponuka ubytovania, čo je zrejmé vzhľadom na polohu obce, čo sa týka prístupu k prírodným krásam a obľúbeným cieľom turistov. Obec má výhodnú polohu aj vzhľadom na dopravný prístup – hlavná železničná trasa Košice – Žilina a taktiež obcou prechádza hlavný cestný ťah východ – západ E 50 (štátna cesta II/18). Obec má dobré dopravné spojenie s ostatnými okolitými obcami a priamo so Štrbským plesom je spojená o ozubnicovou železnicou „zubačkou“. Obec je charakteristická kultúrnymi tradíciami, keď je možné tu bežne vídať ženy staršej generácie v tradičnom štrbskom kroji.

4. PRÍRODNÉ PREDPOKLADY A POTENCIÁL VO VYSOKÝCH TATRÁCH

4.1. Všeobecná charakteristika prírodného potenciálu Vysokých Tatier

Vysoké Tatry sú ojedinelou koncentráciou prírodných krás, kvôli čomu sú často nazývané aj miniatúrnymi Alpami. V týchto veľhorách je možné nájsť prakticky to, čo ponúka alpský masív, s výnimkou snád' len ľadovcov a kozorožcov. Najvyššie vrcholy Vysokých Tatier majú viac než 2600 m.n.m. a ich protipólom sú rozsiahle údolia Mengusovská dolina, Kôprová dolina, Bielovodská dolina, Javorová dolina, Furkotská dolina a ďalšie. V dolinách Vysokých Tatier je možné nájsť viac než sto plies, pričom najväčším a najhlbším z nich je Veľké Hincovo pleso. Turistami obľúbené sú napríklad Skalnaté pleso, Štrbské pleso alebo Popradské pleso. Údaje o počte tatranských plies sa rôznia z toho dôvodu, že sa pozorovatelia nevedia dohodnúť na spoločnom kritériu, ktorá vodná plocha už je jazerom a ktorá ešte nie je, pričom počet vysokotatranských plies sa pohybuje okolo 100. Sú pozostatkom ľadovcovej činnosti z poslednej doby ľadovej, hoci postupne vodu v nich nahradila zrážková voda. Význam Vysokých Tatier pre človeka spočíva aj v tom, že zachytávajú zrážky a spomaľujú ich odtok. Množstvo vody sa totiž zachytáva v sutinovitých kuželoch, morénach a porastoch kosodreviny²⁶. V ďalekej budúcnosti sa Tatry celkom iste nebudú pýšiť podobným prírodným potenciálom, ako majú dnes, no tento proces potrvá ešte tisíce rokov. Vrcholky a hrebene Tatier sa znižujú priemerne o desať centimetrov za sto rokov, pričom sa predpokladá, že o niekoľko stotisíc rokov sa budú podobat' dnešným Nízkym Tatrám. Hrebene budú menej ostré a oblejšie. Postupne taktiež zaniknú mnohé plesá, pričom v mnohých prípadoch v minulosti sa tak už stalo - napr. Lievikové pleso v Skalnatej doline pod Lomnickým štítom koncom 19. storočia alebo šesť zanikajúcich plies v okolí Štrbského plesa, ktoré kedysi spolu s ním tvorili komplex Siedmich liptovských plies²⁷.

Tatry sa vyznačujú veľkým množstvom nádherných prírodných scenérií a atraktívnych turistických destinácií, uvedieme si preto len niektoré z nich. Budeme sa

²⁶ LACIKA, J.: *Vysoké Tatry. S batohom po Slovensku*. Bratislava: Dajama, 2007, s. 15-16.

²⁷ KELE, F.; LUČANSKÝ, M.: *Tatry pre Teba*. Bratislava: Ikar, 2002, s. 44.

snažiť o uvedenie tých najznámejších a najatraktívnejších destinácií. Značkové turistické chodníky, ktoré majú na území TANAPu asi 600 km, sú čiastočne uzavreté od 1. novembra do 15. júna – asi 230km je uzavretých úplne, pre zvyšok trás je používané zimné značenie. Počas tohto uzavretia je možné navštíviť všetky už spomínané turistické chaty, s výnimkou Chaty pod Rysmi.

4.2. Štrbské pleso

Štrbské pleso je obľúbenou a známou turistickou destináciou. Cez Tatranskú Štrbu má dobré spojenie s hlavnou komunikáciou vedúcou zo Žiliny do Popradu. V letnom období sú predmetom záujmu okrem samotného Štrbského plesa trasy k Mlynickej doline a Popradskému plesu, ako aj turistické trasy k výstupu na Kriváň, Rysy alebo Kôprovský štít. Od bývalej stanice Tatranských elektrických železníc sa turistom ponúka krásny výhľad na siluety tatranských vrcholov. V zimnom období majú turisti k dispozícii zjazdovky aj bežecké trate na svahu Soliska. V blízkosti sa nachádza aj prírodná rezervácia Rašelinisko, ktorá je však verejnosti neprístupná. Jedná sa o zaniknuté jazero, ktoré je vyplnené rašelinou. V blízkosti Štrbského plesa sa nachádza päť takýchto bývalých jazier, ktoré miestni obyvatelia nazývajú mokrade. Charakteru týchto jazier sa podobá verejne prístupné Slepé pleso, ktoré leží asi 100 metrov od Štrbského plesa. Taktiež sa tu nachádza športový lyžiarsky areál, ktorý je nazvaný „Areálom snov“. Jeho dominantou sú dva skokanské mostíky, v ktorých susedstve sa nachádza štadión určený pre lyžiarov – bežkárov. Hneď za Areálom snov sú zjazdovky, na ktorých sa odohrávajú exhibície a závody akrobatických lyžiarov a snowboardistov²⁸. Štrbské pleso je najnavštevovanejšou lokalitou a taktiež najlepšie a najmodernejšie vybavenou lokalitou pre modernú turistiku. Je vo veľkej miere navštevované aj zahraničnými turistami.

²⁸ LACIKA, J.: *Vysoké Tatry. S batohom po Slovensku*. Bratislava: Dajama, 2007, s. 24.

4.3. Mengusovská dolina

Jedným z najkrajších horských údolí je Mengusovská dolina, v ktorej sa nachádza Popradské pleso. Nie je problém dostať sa do tejto lokality aj od Štrbského plesa. Popradské pleso je východiskom pre rôzne túry po horských zákutiach v tejto oblasti. Turisti sa môžu dostať k Hincovým plesám, k Žabím plesám, k hore Ostrva a k najvyššie položenej chate v Tatrách – ku chate pod Rysmi. Náučná trasa v Mengusovskej doline dlhá takmer 9 kilometrov ponúka turistom jedinečný pohľad v podobe ukážok vysokohorských ľadovcových reliéfov, ako aj nádhernej vegetácie, ktorú tvoria najmä borovice, limby a kosodrevina.

4.4. Velická dolina a Hrebienok

Kroky milovníkov vysokohorskej turistiky často smerujú do Velickej doliny, ktorá je východiskovým bodom pre niektoré zaujímavé túry, vrátane výstupu na Gerlachovský štít. V tejto doline nájdu turisti mnohé pozoruhodné prírodné zvláštnosti, ktoré súvisia najmä s tvarmi ľadovcového reliéfu. Horské lúky tejto oblasti sú známe pod názvom Kvetnica a do dejín sa zapísali aj pomocou prvých snáh ochrancov prírody o zachovanie pôsobivej tatranskej prírody²⁹. Od Sliezskeho domu pri Velickom plese vedie niekoľko spomínaných zaujímavých túr, ako je napr. turistický chodník na sedlo v hlavnom hrebeni – na Poľský hrebeň alebo výstup na najvyššiu horu Slovenskej republiky - Gerlachovský štít v sprievode horského vodcu. Keďže ide o mimoriadne náročný výstup, bežní turisti nesmú vstupovať na najvyššie pohorie SR bez horských sprievodcov po žiadnej z dostupných trás. Vo Velickej doline nájdeme aj jedného z najvzácnejších tatranských živočíchov – kamzíka horského tatranského.

Na trase od Skalnatého plesa k Velickej doline sa nachádza úsek tatranskej magistrály nazývaný Hrebienok. V tejto oblasti sa nachádza ďalší známy vrch, Slavkovský štít, ktorý ponúka impozantný pohľad najmä zo svojej severnej strany. Turistami je využívaný najmä na zimné tréningové výstupy, je však vyhľadávaný skôr turistami amatérmi a nie horolezcami, ktorí majú záujem o extrémne športy. Výhľad z vrcholu ponúka nádherný pohľad v podobe Veľkej Studenej doliny a masív

²⁹ KELE, F.; LUČANSKÝ, M.: *Tatry pre Teba*. Bratislava: Ikar, 2002, s. 32.

Lomnického štítu, ako aj na východnú stranu Gerlachovského štítu. Z Hrebienu je možné dostať sa aj po náučnej trase na Skalnaté pleso, pričom táto trasa je turistami asi najvyhľadávanejšia. Na nej môžu turisti zhliaďnúť napríklad Studenovodské vodopády alebo Obrovský vodopád, v ktorého okolí sa nachádza aj niekoľko ďalších, menších vodopádov.

4.5. Veľká a Malá studená dolina

Ďalším pozoruhodným údolím je Veľká Studená dolina, kde sa nachádza Zbojnická chata, vďaka čomu je navštevovaná celoročne. Turisti majú možnosť vybrať sa cestou aj po dvoch sedlách, a to z Priečného sedla z Téryho chaty v Malej Studenej doline na Zbojnícku chatu (prechádzať opačným smerom nie je z bezpečnostných dôvodov možné). Druhým sedlom je Prielom, z ktorého je možné sa dostať do Bielovodskej doliny a Lysej Poľany, alebo do Velickej doliny k Sliezskemu domu. Impozantný výhľad sa turistom naskytne aj od samotnej Zbojnickej chaty, keď máme možnosť tu zhliaďnúť naraz Slavkovský štít a celú Veľkú Studenú dolinu. Priamo vo Veľkej Studenej doline sa nachádza veľké množstvo ďalších štítov, z ktorých je najimpozantnejšia Bradavica. V hornej časti doliny je oblasť, ktorá sa nazýva Strelecké polia, ktorým dominuje zvláštny útvar, ktorý vznikol počas poslednej doby ľadovej a nazýva sa Strelecká veža. Ľadovce ho obrúsili do strán, no do konca svojho pôsobenia nestihli obrúsiť celý masív, následkom čoho vznikol zaujímavý skalný útvar na ľadovcovom podklade, ktorý sa v odbornej literatúre nazýva termínom nunatak³⁰. Najvyhľadávanejšou turistickou atrakciou Veľkej Studenej doliny sú však plesá, pričom v tejto doline sa ich nachádza skoro dvadsať, čo je počet, ktorým sa nemôže pochváliť žiadna iná tatranská dolina. Ide napr. o Vareškové pleso, Dlhé pleso, Starolesnianske pleso, Sesterské pleso, Ľadové pleso, Studené plesá, Sivé plesá, Vyšné Strelecké plesá a ďalšie.

V Malej Studenej doline sa nachádza niekoľko už spomínaných horských chát, ako je Zamkovského chata alebo Téryho chata. Téryho chatu obklopuje Päť Spišských plies, ako aj prekrásny výhľad v podobe Lomnického štítu, Pyšného štítu, Ľadového

³⁰ KELE, F.; LUČANSKÝ, M.: *Tatry pre Teba*. Bratislava: Ikar, 2002, s. 42.

štítu a ďalších vrchov. Lomnický a Ľadový štít sú druhým a tretím najvyšším vrchom vo Vysokých Tatrách. V okolí sa nachádza tiež niekoľko menších jazierok.

4.6. Ďalšie významné destinácie

Samotný Lomnický štít sa nachádza v Skalnatej doline. V dávnejšej minulosti bol obyvateľmi Spiša považovaný za najvyšší vrch v Tatrách. Vďaka dostupnosti pomocou lanovky je vo veľkej miere navštevovaný turistami, pričom pohľad z neho ponúka za priaznivého počasia návštevníkom nádherný pohľad na všetky okolité vrchy a ich skalnaté reliéfy, pričom za dobrej viditeľnosti je možné vidieť aj Kriváň, Gerlachovský štít a Vysokú. Priamo pod návštevníkmi sa nachádza Päť Spišských plies. Pri Skalnatom plese sa nachádza observatórium Astronomického ústavu Slovenskej akadémie vied. Samotné Skalnaté pleso je turistami vyhľadávanou lokalitou, no toto pleso žiaľ pomaly zaniká najmä vďaka snahám zaľudňovať Tatranskú Lomnicu.

Ďalším známym turistickým centrom je teda Tatranská Lomnica, ktorá má výhodné železničné aj cestné spojenie s Popradom. Nachádza sa tu objekt Múzea TANAPu, ktorého fasáda pripomína tatranský štít. V jeho blízkosti sa nachádza lomnický lesopark. Pri pokračovaní v prechádzke sa turisti môžu dostať k dolnej stanici lanovky vedúcej na Skalnaté pleso, ako aj jednému z najkrajších výhľadov v Tatranskej Lomnici, ktorý ponúka prekrásny výhľad na siluety Lomnického a Kežmarského štítu. Tento výjav sa často používa na pohľadniciach Tatranskej Lomnice. Záujem o Tatranskú Lomnicu vzrástol s prevádzkou lanovky na Skalnaté pleso a neskôr na Lomnický štít. Turistami navštevované atrakcie sú aj novogotický kostol zo začiatku 20. storočia, Múzeum Tatranského národného parku a botanická záhrada.

Vyhľadávaným cieľom turistom je Dolina Zeleného plesa, ktorá leží na rozhraní Vysokých a Belianskych Tatier. Nachádza sa tu Chata pri Zelenom plese – Brnčalka, ktorá je jednou z najobľúbenejších tatranských chát. Nad touto chatou sa nachádza Jastrabia veža, s ktorou sa spájajú miestne legendy a povesti o drahokame zelenej farby, ktorý mal spadnúť do Zeleného plesa, nachádzajúceho sa pod týmto vrchom. Hladina

jazera sa skutočne sem tam javí ako zeleno zafarbená. V blízkosti sa nachádza turistická trasa vedúca do Červenej doliny na Jahňací štít, ktorý je jedným z ôsmich turisticky prístupných vrcholov vo Vysokých Tatrách na území Slovenska. V okolí sa tiež nachádza množstvo menších dolín a pozoruhodných tatranských štítov.

PRAKTICKÁ ČASŤ

5. MARKETINGOVÝ VÝSKUM

5.1. SWOT analýza regiónu Vysoké Tatry

V nasledovnej SWOT analýze vymedzíme silné a slabé stránky regiónu, ako aj jeho príležitosti a ohrozenia. Zhrnutie SWOT analýzy následne uvedieme v návrhu zvýšenia návštevnosti spolu s výsledkami marketingového prieskumu formou dotazníkového prieskumu a následne uvedieme zhodnotenie a odporúčania pre región Vysokých Tatier v oblasti cestovného ruchu.

Silné stránky:

- prírodný potenciál a nádherné atraktívne scenérie,
- najvyššie a najatraktívnejšie slovenské pohorie,
- najmenšie veľhory na svete,
- vysoký stupeň ochrany prírody,
- bohatá história,
- biodiverzita krajiny,
- vysoká návštevnosť,
- výhodná geografická poloha,
- aktivity okolitých miest na podporu cestovného ruchu (najmä v prípade mesta Poprad) a ich geografická blízkosť,
- optimálne podmienky pre cestovný ruch,
- krátke vzdialenosti medzi centrami a sídlami v oblasti,
- dostatok ubytovacích kapacít,
- polyfunkčný charakter územia – kúpeľná liečba, letná aj zimná turistika, atď.,

- predpoklady na vytvorenie a rozvoj poľsko-slovenského cezhraničného partnerstva v oblasti cestovného ruchu,
- dopravná dostupnosť a hlavné komunikačné ťahy,
- blízkosť leteckej dopravy,
- rozmanité formy dostupnej dopravy,
- vhodné prírodné podmienky na celoročnú turistiku,
- kultúrne, historické a technické pamiatky,
- horská historická architektúra z 19. a 20. storočia,
- sieť zariadení pre kúpeľnú liečbu,
- vybudované lyžiarske strediská,
- vybudovaná sieť turistických, cyklistických, lyžiarskych bežeckých a zjazdových trás a náučných chodníkov,
- termálne kúpaliska, aquaparky, vybudovaná sieť športových zariadení,
- možnosti pre lety na klzákoch, skalolezectvo, skialpinizmus.

Slabé stránky:

- nedostatočná ochrana prírody v miestach, ktoré sú prioritne využívané pre iné funkcie,
- narastajúca urbanizácia Tatier priamo na plochách chránených území,
- vysoká návštevnosť v určitých obdobiach,
- sezónnosť určitých oblastí a sezónne využívanie zariadení,
- vysoké ceny služieb, ubytovania a stravy,
- chýbajúca cenová rozmanitosť,
- v mnohých prípadoch nedostatočná kvalita služieb,
- zariadenia cestovného ruchu vyžadujúce rekonštrukciu a modernizáciu,
- klesajúce využitie klasickej kúpeľnej liečby,
- čím ďalej, tým vyššia orientácia na solventnejšiu klientelu,
- napriek vysokým cenám častokrát nízky štandard vybavenia ubytovacích zariadení,
- nedostatočná spolupráca subjektov a chýbajúci koncept v oblasti rozvoja cestovného ruchu,
- nedostatočná vybavenosť službami mimo centrálnej časti oblasti,

- nevyhovujúca kapacita lyžiarskych zariadení,
- absencia zasnežovania zjazdoviek,
- nedostatok bežeckých tratí,
- chýbajúce plochy ako malé odpočinkové priestory, parky a verejná zeleň,
- množstvo nevyužitých a schátralých objektov,
- zlý stav parkovísk a ich nedostatok, čo má za následok množstvo áut parkujúcich mimo vyhradené priestory a ďalšie poškodzovanie životného prostredia,
- nevzhľadnosť železničných a autobusových staníc,
- nedostatočná podpora malých a stredných podnikov (aj v oblasti cestovného ruchu).

Ohrozenia:

- nízka koordinácia aktivít vedúca k nezhodám a nekoordinovanému spravovaniu a využívaniu územia,
- veľká záťaž na životné prostredie z dôvodu sezónnych extrémnych návštevností,
- narastajúca urbanizácia a nevhodné budovanie obchodov, ktoré by bolo možné umiestniť do nižšie situovaných lokalít,
- znižujúca sa kvalita prostredia pod vplyvom neriadeného parkovania v niektorých oblastiach,
- oddialenie výstavby diaľnice D1 pod Tatrami, čo môže mať za následok zhoršovanie dopravnej situácie,
- vysoká cenová hladina a jej nepriaznivý dopad na menej majetné vrstvy obyvateľstva,
- nové trendy v cestovnom ruchu a nízka pozornosť, ktorá je im venovaná v Tatrách,
- menej komplikovanejšie cestovanie ako v minulosti – možný odliv domácich návštevníkov do atraktívnych zahraničných oblastí,
- nedostatočné jazykové vybavenie personálu,
- sťažnosti na kvalitu poskytovaných služieb.

Príležitosti:

- možnosti poznávacích zájazdov a rôzneho typu pobytov (kongresová turistika, vzdelávacie, liečebné, rekreačné a pod. pobyty),

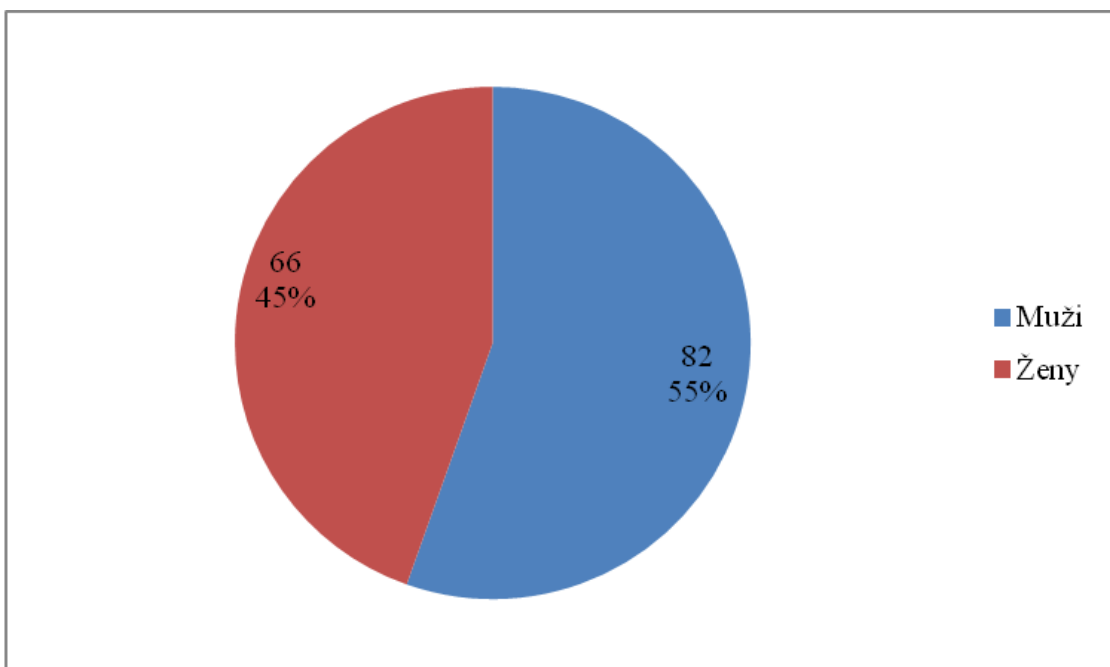
- využívanie už existujúcich objektov a nevyužívaných plôch v zastavaných územiach,
- dobudovanie a modernizácia kúpeľov a pozdvihnutie ich významu,
- rozvoj cezhraničnej spolupráce s Poľskom,
- rozvoj agroturistiky, vidieckej turistiky, ekofariem,
- odľahčovanie centrálnej časti Tatier a budovanie nových zariadení v podhorskom pásme,
- regionálne väzby na okolité pohoria s možnosťou ponuky kombinovaných zájazdov,
- zvyšovanie kvality ubytovacích zariadení,
- zvyšovanie kvality služieb,
- tradičná kultúra a skanzeny ľudovej architektúry, ktoré sú pomerne nevyužívané,
- sprievodcovské a informačné služby,
- propagácia regiónu v zahraničí,
- zlepšenie údržby a čistenia turistických trás,
- doplnenie siete turistických chodníkov,
- kompletizácia diaľničnej siete,
- väčšie využívanie letiska Poprad – Tatry,
- doplnenie systému cyklistických trás,
- lepšie dopravné prepojenie jednotlivých obcí,
- vhodnejšia lokalizácia a úprava parkovísk,
- možnosť financovania projektov z eurofondov.

5.2. Dotazníkový prieskum

5.2.1. Charakteristika vzorky respondentov

Dotazník bol realizovaný prostredníctvom internetového prieskumu. Oslovených bolo 200 respondentov, pričom dotazník vyplnilo 148 z nich. Návratnosť bola teda 74%, môžeme teda konštatovať, že išlo o pomerne vysokú návratnosť. Respondentov sme rozdelili podľa pohlavia, veku, rodinného stavu a príjmových skupín. Jednotlivé

výsledky budeme rátať už len z vyplnených dotazníkov, teda zo 148 respondentov. Graf 2. uvádza rozdelenie respondentov podľa pohlavia.

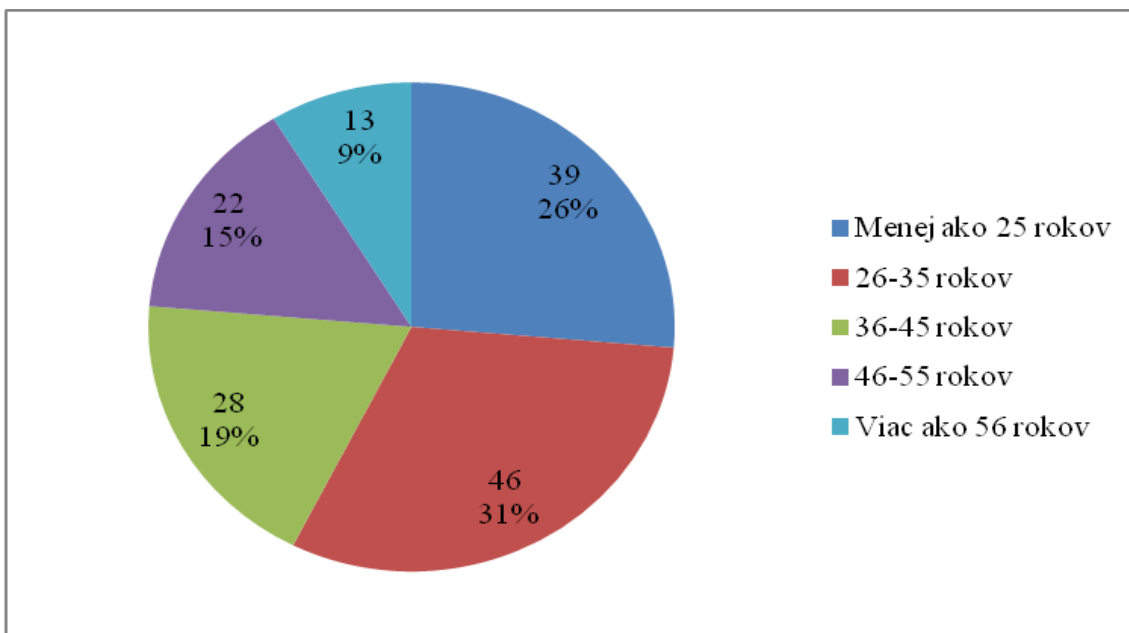

Graf 2. Rozdelenie respondentov podľa pohlavia

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového šetrenia

Hoci rozdiel nie je príliš veľký, išlo o vzorku, v ktorej prevládali respondenti mužského pohlavia s 55%. Ženy tvorili 45% respondentov.

Nasledovný graf 3. uvádza rozdelenie respondentov podľa veku, keďže môžeme predpokladať, že rôzne vekové kategórie budú preferovať rôzne typy oddychu a spôsobu trávenia dovolenky - napríklad nižšie vekové kategórie budú s veľkou pravdepodobnosťou preferovať adrenalínové športy a horolezecké výstupy viac, než najvyššia veková kategória a podobne. Tieto rozdiely pravdepodobne bude možné pozorovať aj v rozdelení respondentov podľa pohlavia a rodinného stavu.

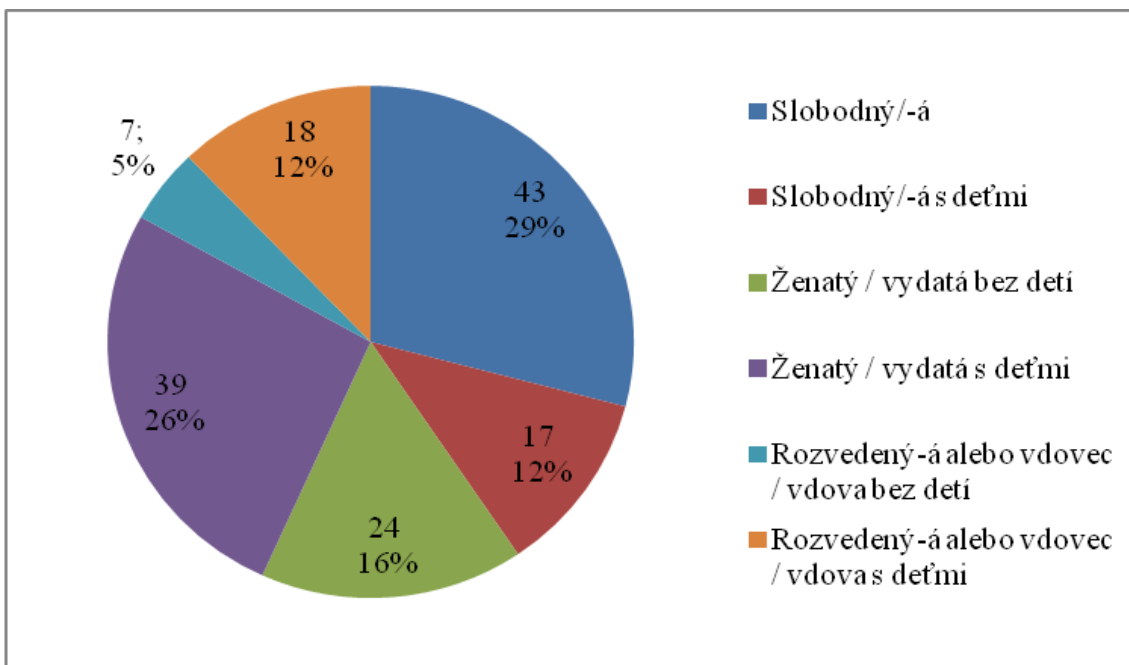

Graf 3. Rozdelenie respondentov podľa veku

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového šetrenia

Početnejšie boli zastúpené mladšie vekové kategórie vo veku do 35 rokov, čo môžeme vysvetliť aj spôsobom získavania údajov – vyššie vekové kategórie nie sú častými užívateľmi internetu. Viac než štvrtinu respondentov tvorili opýtaní vo veku do 25 rokov. Najpočetnejšia bola skupina ľudí vo veku od 26 do 35 rokov, ktorí tvorili takmer tretinu všetkých opýtaných. Niečo menej ako pätinu respondentov tvorili ľudia vo veku od 36 do 45 rokov, skupina vo veku od 46 do 55 rokov bola zastúpená 15% odpoveďami a kategória vo veku viac ako 56 rokov tvorila menej ako desatinu odpovedí.

Nasledovný graf 4. uvádza rozdelenie respondentov podľa rodinného stavu, pričom boli brané do úvahy aj deti, keďže rodiny s deťmi preferujú zväčša iný spôsob oddychu a pozerajú sa na bezpečnosť a náročnosť turistického pobytu aj vzhľadom na ich potomstvo. Matka s deťmi si bude pravdepodobne vyberať iné turistické destinácie a možnosti, ako slobodný bezdetný mladý muž.

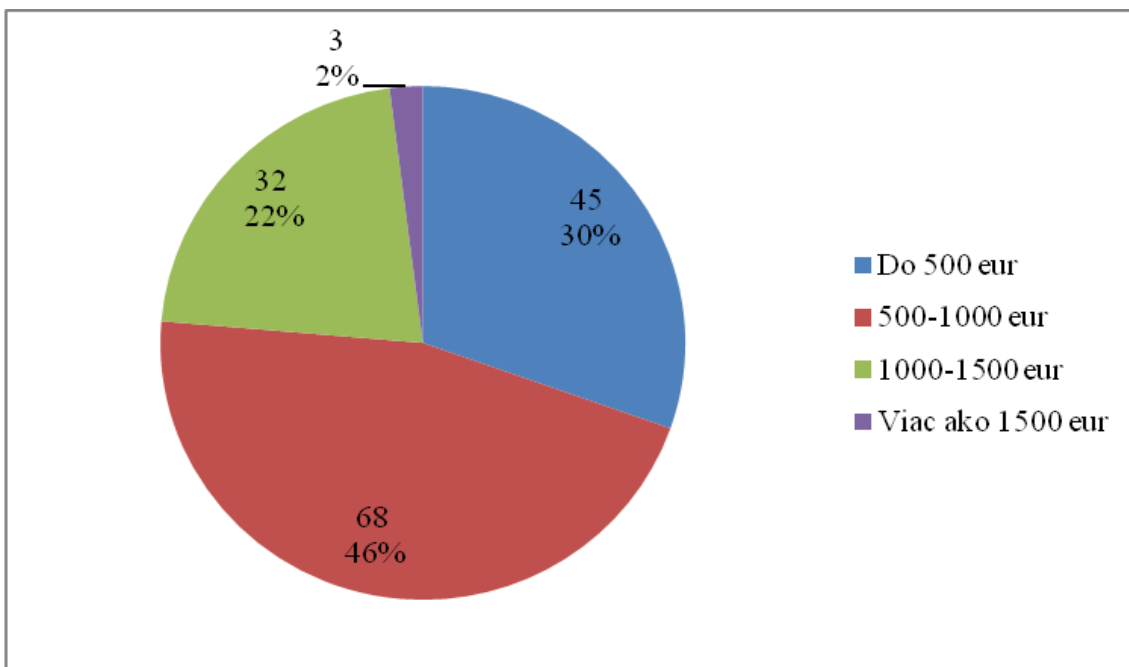

Graf 4. Rozdelenie respondentov podľa rodinného stavu

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového šetrenia

Najväčšia časť respondentov uviedla, že sú slobodní a bezdetní (29%). Celkovo slobodní respondenti tvoria 41%. Druhú najväčšiu skupinu – viac ako štvrtinu - tvorili ľudia žijúci v manželstve s deťmi (26%). Celkovo ľudia žijúci v manželstve tvorili 42% respondentov. Rozvedených alebo ovdovených bolo 17%, z toho 12% s deťmi. Celkovo 50% respondentov uviedlo, že má deti, 50% naopak deti nemá.

Ďalší graf č. 5 uvádza rozdelenie respondentov podľa príjmových skupín. V najnižšej príjmovej skupine do 500 eur čistého príjmu mesačne sa nachádzalo 30% respondentov. Môžeme vysloviť tvrdenie, že z veľkej časti ide o študentov, keďže veľká väčšina z nich sa nachádzala v najnižšej vekovej kategórii, alebo naopak, o dôchodcov v najvyšších vekových kategóriách. V rozpätí od 500 do 1000 eur, kam spadá aj priemerný slovenský príjem, sa pohybuje najväčšia časť respondentov, takmer polovica (46%). Menej ako štvrtina opýtaných uviedla, že ich príjem sa pohybuje medzi 1000 až 1500 eur mesačne a traja respondenti (2%) uviedli, že spadajú do najvyššej príjmovej kategórie nad 1500 eur.

Graf 5. Rozdelenie respondentov podľa príjmových skupín

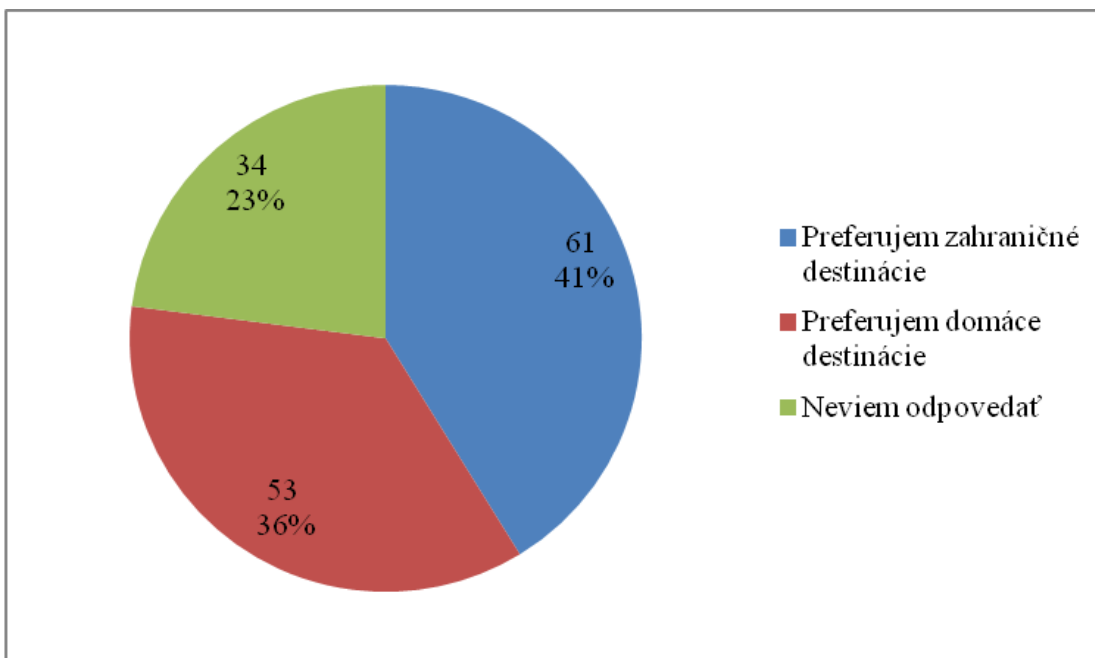
Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového šetrenia

Rozdelenie podľa príjmových skupín je taktiež zaujímavé z toho dôvodu, že nižšie príjmové skupiny budú preferovať pravdepodobne kratšie a lacnejšie pobyty s menším počtom nadštandardných služieb, vysokopríjmové skupiny si zase s veľkou pravdepodobnosťou potrpia na kvalitu služieb, vybavenie a podobne.

Pokiaľ vezmeme do úvahy najpočetnejšie zastúpené kategórie respondentov, typickým reprezentatívnym účastníkom prieskumu je slobodný muž vo veku 26 až 35 rokov s čistým priemerným mesačným príjmom pohybujúcim sa medzi 500 a 1000 eur.

5.2.2. Výsledky prieskumu

Prvá otázka sa týkala preferencií domácich alebo zahraničných destinácií. Rozdiel v počte respondentov nebol príliš veľký – 41% uviedlo, že preferujú zahraničné destinácie a 36%, že preferujú domáce destinácie. 23% respondentov sa k danej otázke nevedelo vyjadriť. Výsledky uvádza graf 6.

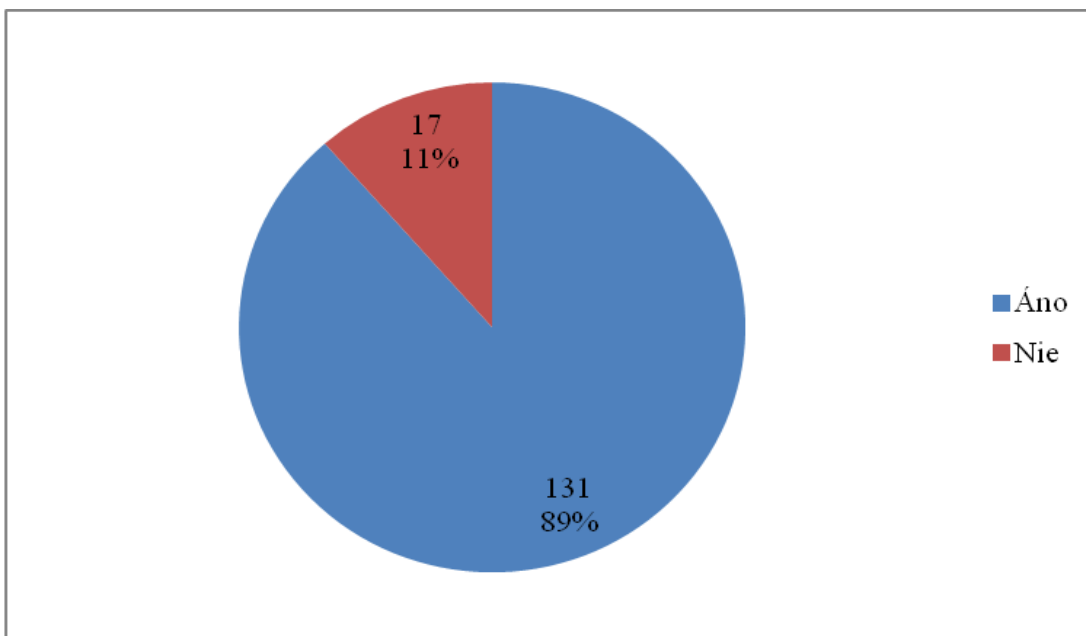

Graf 6. Odpovede na otázku: „V rámci dovolenky preferujete zahraničné alebo domáce destinácie?“

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového šetrenia

Medzi respondentmi, ktorí uviedli, že preferujú domáce destinácie, dominovali nižšie príjmové kategórie a vyššie vekové kategórie. Naopak, z vyšších príjmových kategórií väčšina uviedla, že preferujú zahraničné destinácie. Je to možné vysvetliť napríklad tým, že vyššie príjmové skupiny nie sú príliš obmedzované rozpočtom vyhradeným na dovolenku a môžu si dovoliť navštíviť aj atraktívnejšie destinácie.

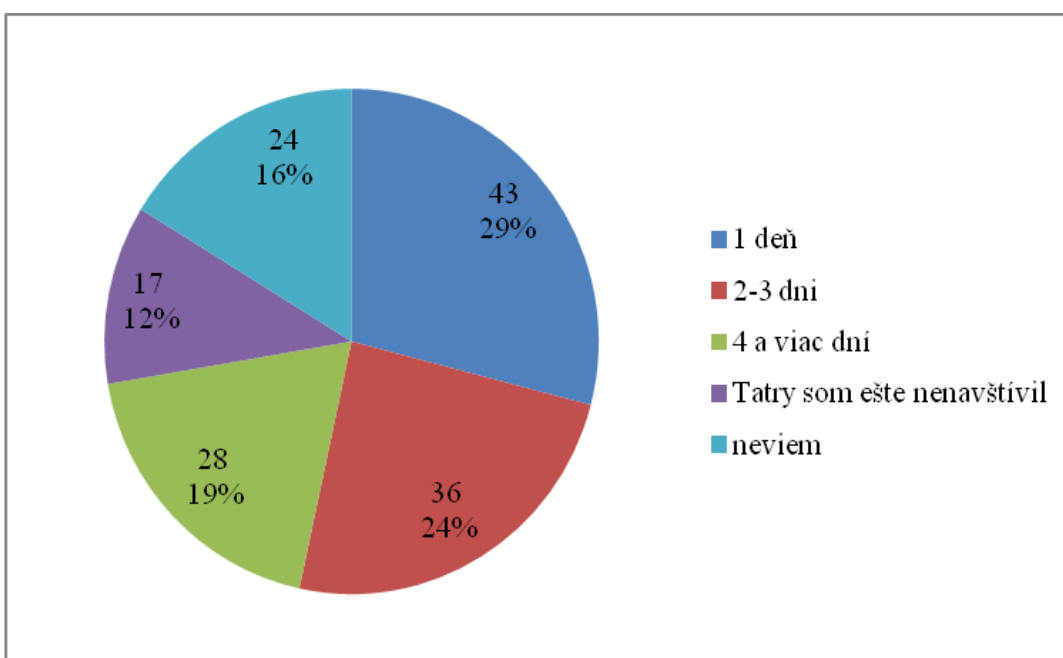
Ďalšia otázka konkrétne smerovala na návštevu Vysokých Tatier v minulosti. Výsledky sú uvedené prostredníctvom grafu 7. Väčšina, až 89% respondentov uviedla, že Tatry už navštívila. Pokiaľ však predpokladáme, že naše veľhory navštívil už každý obyvateľ Slovenska, celkom iste sa mýlime. 11% respondentov uviedlo, že v Tatrách ešte neboli, pričom sa jednalo prevažne o mladšie ročníky a slobodných ľudí. Viac než polovica z týchto 17 respondentov pritom uviedla v jednej z predchádzajúcich otázok, že preferuje zahraničné dovolenkové destinácie.

Graf 7. Odpovede respondentov na otázku „Navštívili ste niekedy Vysoké Tatry?“

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového šetrenia

Nasledovná otázka sa týkala dĺžky posledného pobytu vo Vysokých Tatrách. 16% respondentov na túto otázku nevedelo odpovedať, 12%, podobne ako v predchádzajúcej otázke uviedlo, že vo Vysokých Tatrách ešte neboli.

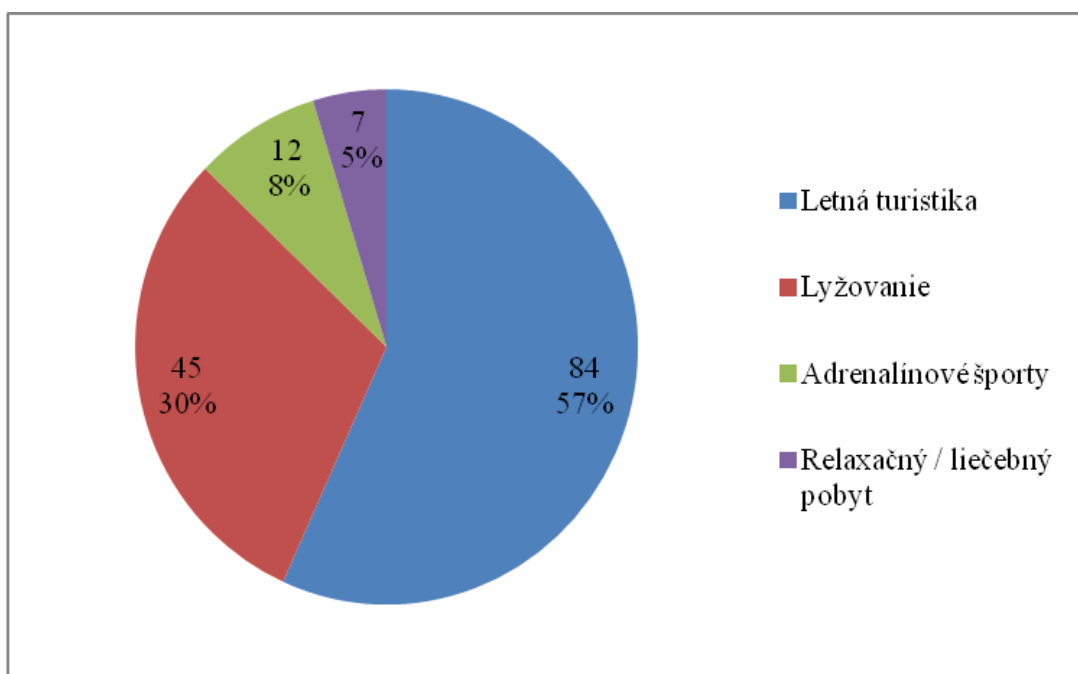

Graf 8. Odpovede respondentov na otázku: „Na ako dlho ste naposledy navštívili Vysoké Tatry?“

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového šetrenia

Medzi zvyškom odpovedí prevažujú krátkodobé turistické pobyty, keď najväčšia časť respondentov uviedla, že ich posledný pobyt vo Vysokých Tatrách trval jeden deň. Medzi týmito odpoveďami prevažovali respondenti, ktorí majú deti. môžeme teda konštatovať, že ide o bežne dostupné jednodňové nenáročné turistické výlety bez ubytovania. Túto možnosť vyžívajú celkom určite aj obyvatelia okolitých miest Vysokých Tatier a frekvencia takýchto výletov je vyššia. Takmer štvrtinu (24%) tvorili odpovede, ktoré uvádzali, že posledný pobyt vo Vysokých Tatrách trval 2-3 dni (takýmito typickými pobytmi sú napr. víkendové pobyty). Dlhodobé pobyty nad 4 dni tvorili menej ako pätinu odpovedí (19%).

Ďalšia otázka skúmala preferencie respondentov, čo sa týka trávenia voľného času a dovolenky, konkrétne v oblasti Vysokých Tatier. Opýtaní odpovedali na otázku, za akým účelom by najbližšie navštívili Vysoké Tatry (graf 9).

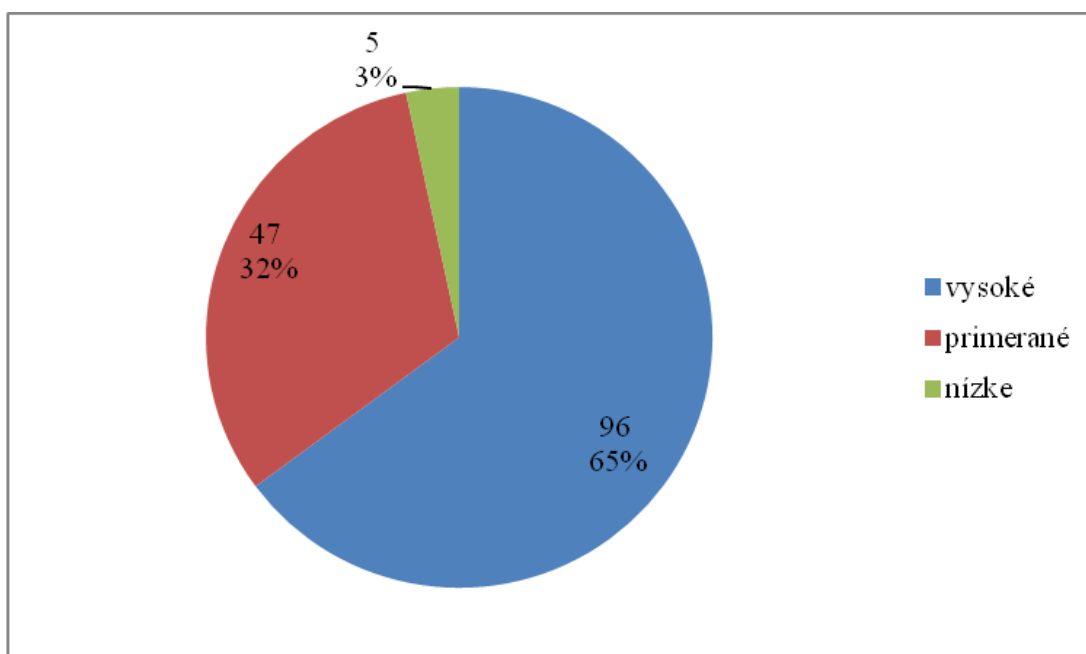
Graf 9. Odpovede respondentov na otázku: „V prípade, že by ste najbližšie navštívili Vysoké Tatry, za akým hlavným účelom by to bolo?“

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového šetrenia

Väčšina opýtaných (57%) preferuje klasickú letnú turistiku, v oblasti ktorej, ako už vyplýva z predchádzajúcej časti práce, Vysoké Tatry ponúkajú naozaj široké možnosti. Pomerne hojne bola zastúpená aj skupina respondentov, ktorí by si do Tatier

radi išli zalyžovať (30%). Menej odpovedí preferuje adrenalínové športy (8%) – príkladom je horolezectvo alebo paragliding a relaxačný alebo liečebný pobyt (5%). Odpovede respondentov sa hlavne v posledných dvoch možnostiach opäť líšili podľa vekových kategórií – adrenalínové športy sú preferované mladými ľuďmi bez záväzkov, relaxačné alebo liečebné pobyty preferujú vyššie vekové kategórie. Drvivá väčšina respondentov nad 45 rokov, až na štyri výnimky, ktoré si zvolili lyžovanie, by do Vysokých Tatier išla za účelom letnej turistiky alebo liečebno-relaxačného pobytu.

V nasledovnej otázke (graf 10) opýtaní hodnotili primeranosť cien ubytovania, stravovania a služieb vo Vysokých Tatrách. Podľa takmer dvoch tretín respondentov (65%) sú ceny vo Vysokých Tatrách vysoké, necelá tretina ich považuje za primerané (32%) a len podľa piatich respondentov (3%) sú nízke.

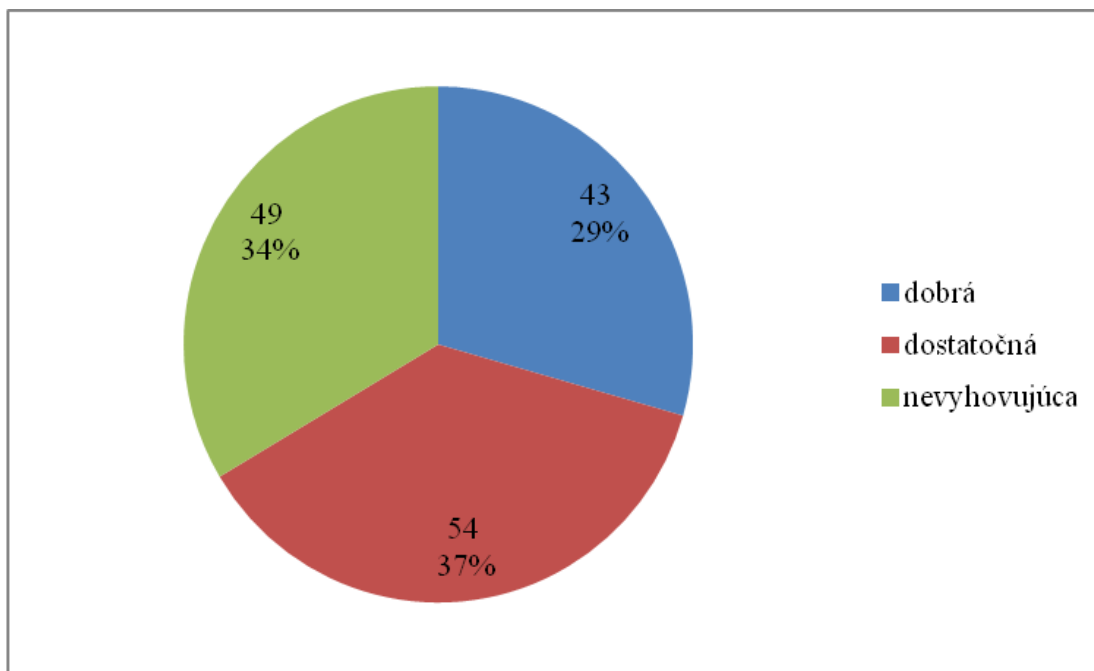

Graf 10. Odpovede respondentov na otázku „Ako hodnotíte ceny ubytovania, stravovania a ďalších služieb vo Vysokých Tatrách?“

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového šetrenia

Zaujímavá je konfrontácia uvedeného grafu s nasledovným (graf 11.), ktorý skúma kvalitatívnu stránku ubytovania, stravovania a služieb v Tatrách. Až podľa viac než tretiny opýtaných je kvalita služieb v Tatrách nevyhovujúca. 37% respondentov

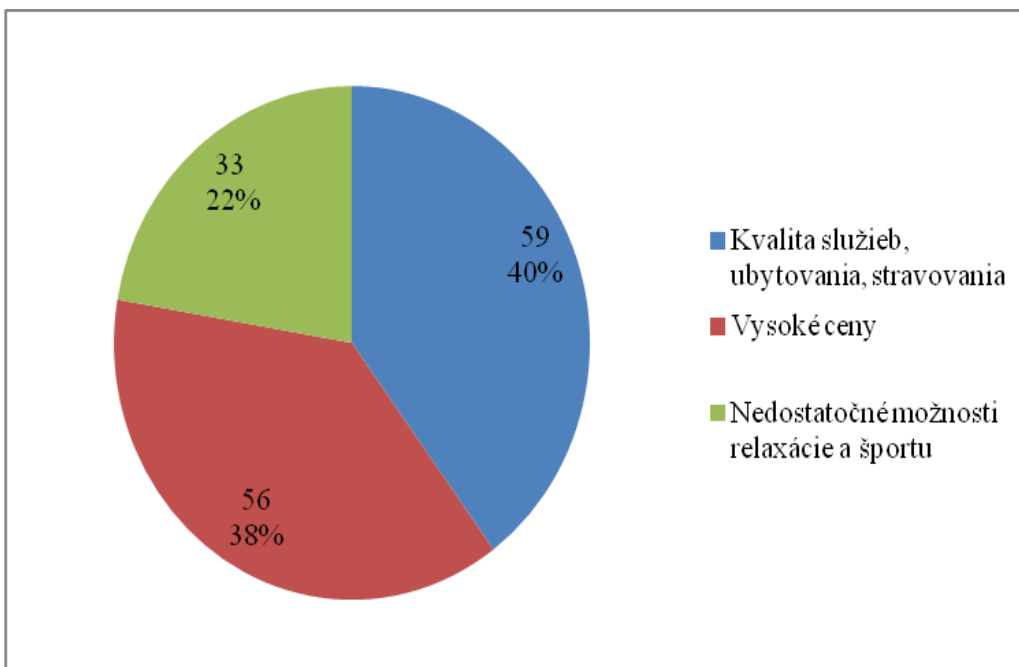
uviedlo, že je dostatočná a podľa 29% opýtaných je dobrá. Odpovede sa teda pomerne líšia, no vzhľadom na to, že vzorka respondentov poukázala na vysokú cenu týchto služieb, môžeme konštatovať, že tu existuje nepomer ceny a kvality.

Graf 11. Odpovede respondentov na otázku „Ako hodnotíte kvalitu ubytovania, stravovania a ďalších služieb vo Vysokých Tatrách?“

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového šetrenia

V nasledovnej otázke odpovedali respondenti na to, čo je pre nich osobne najväčšou prekážkou pre to, aby dovolenku strávili v oblasti Vysokých Tatier. Pre najviac opýtaných (40%) je prekážkou nedostatočná kvalita služieb poskytovaných vo Vysokých Tatrách, pričom najčastejšie takto odpovedali respondenti vo veku od 36 do 55 rokov. Pre takmer rovnaký počet opýtaných (38%) sú prekážkou vysoké ceny, pričom hojne boli zastúpené najmladšie kategórie a respondenti s deťmi. Pre 22% opýtaných sú najväčšou prekážkou nedostatočné možnosti relaxácie a športu, kde prevažovali odpovede slobodných, bezdetných respondentov v najnižšej vekovej kategórii.

Graf 12. Odpovede respondentov na otázku „Čo je pre vás najväčšia prekážka pre dovolenku vo Vysokých Tatrách?“

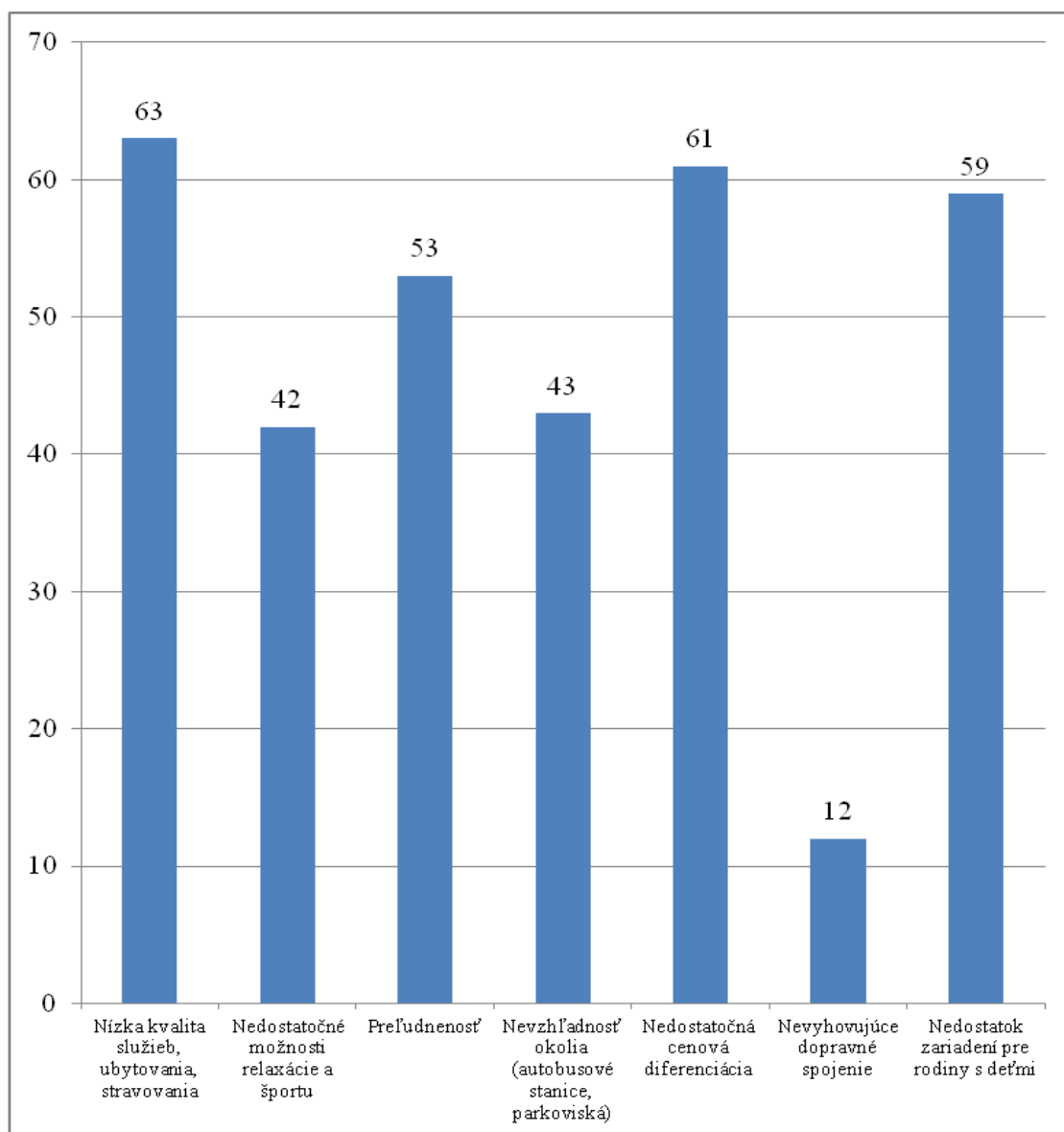
Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového šetrenia

Podobne bola formulovaná aj záverečná otázka, no v tomto prípade mali respondenti mali možnosť vybrať hneď niekoľko možností, pričom mali na výber z nasledovných:

- nízka kvalita služieb, ubytovania, stravovania,
- nedostatočné možnosti rekreácie a športu,
- nevzhľadnosť okolia (autobusové stanice, parkoviská),
- nedostatočná cenová diferenciácia,
- nevyhovujúce dopravné spojenie,
- nedostatok zariadení pre rodiny s deťmi.

Odpovede sú zobrazené prostredníctvom grafu 13. Najväčší problém pre opýtaných predstavuje nízka kvalita služieb, stravovania a ubytovania, pričom túto možnosť zaškrtili tí respondenti, pre ktorých je práve tento bod prekážkou pre návštevu Vysokých Tatier plus niekoľko ďalších opýtaných navyše. Veľkým problémom je aj nedostatočná cenová diferenciácia. Túto odpoveď zase označovali tí, pre ktorých sú prekážkou najmä Vysoké ceny v Tatrách, väčšinou patriaci do najnižšej príjmovej skupiny (najmladšia a najstaršia veková kategória). Pomerne veľký problém pre

respondentov predstavuje aj nedostatok zariadení pre rodiny s deťmi, keďže polovica respondentov uviedla, že má deti. Je však otázne, nakoľko je miestami nebezpečné prostredie Vysokých Tatier vhodné pre najmenších. Pre rodiny s deťmi by mali byť odporúčané len niektoré z najľahších trás. Preľudnenosť vadi viac než tretine opýtaných, vo všetkých vekových kategóriách, no najmä slobodným a bezdetným ľuďom. Ďalším pomerne výrazným problémom je nevzhľadnosť okolia, ktoré vadi hlavne vyšším vekovým kategóriám. Nedostatočné možnosti relaxácie a športu vadia najmä mladším respondentom.

Graf 13. Odpovede respondentov na otázku „Ktoré z problémov sú podľa vás aktuálne pri dovolenke vo Vysokých Tatrách?“

Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového šetrenia

Najmenej výrazným problémom je nevyhovujúce dopravné spojenie, ktoré vadí približne ôsmim percentám opýtaných. Dopravné spojenie by v súčasnosti nemalo vďaka dobrému cestnému aj železničnému spojeniu predstavovať veľmi vážny problém.

5.2.3. Zhodnotenie

Napriek zahraničnej konkurencii sa domáce destinácie, z ktorých sú Vysoké Tatry zrejme tou najatraktívnejšou, tešia vysokej obľube a tradícii. Hoci množstvo ľudí v súčasnosti preferuje zahraničné destinácie, naše veľhory ponúkajú množstvo pozoruhodných zákutí a sú geograficky blízke. Väčšina respondentov už v Tatrách bola, mala preto lepšie možnosti zhodnotiť to, čo im na tejto destinácii vadí. Najčastejšie Tatry naposledy navštevovali v podobe krátkodobých jednodňových pobytov, ktoré sú vhodné najmä na praktizovanie letnej turistiky. Práve letná turistika zostáva najobľúbenejšou turistickou činnosťou vo Vysokých Tatrách, no nezanedbateľnú časť turistov tvoria aj nadšenci lyžovania a zimných športov. V tejto oblasti však existuje veľká konkurencia iných lyžiarskych stredísk, ako napr. rôzne lokality v Nízkych Tatrách alebo v Malej Fatre. Nevýhodou je aj uzavretie veľkej časti Vysokých Tatier počas zimnej sezóny.

Ako najväčšiu prekážku môžeme na základe prieskumu zhodnotiť pomer kvality a ceny, keď sa skutočne veľké množstvo opýtaných sťažovalo na vysoké ceny alebo nízku kvalitu. Problém by vyriešilo napríklad rozšírenie služieb a väčšia cenová diferenciácia ich kvality, čím by sa stali dostupnejšími aj pre nižšie príjmové kategórie a dokázali by uspokojiť aj náročnejšie požiadavky solventnejších klientov. Širšia ponuka služieb by zase dokázala uspokojiť viac vekových kategórií a prilákať aj zahraničných návštevníkov. Problémom sa v Tatrách stáva aj preľudnenosť, čo môže viesť k nežiaducemu zhoršovaniu životného prostredia.

5.3. Návrhy na zvýšenie návštevnosti

Na základe horeuvedených výsledkov SWOT analýzy a dotazníkového prieskumu môžeme uviesť niekoľko opatrení na zvýšenie návštevnosti, je však dôležité dbať na to, aby návštevnosť neprekročila únosnú hranicu a aby vysoká koncentrácia turistov nemala negatívny dopad na životné prostredie.

Veľká časť respondentov preferuje domáce destinácie, takže Tatry ako cieľ ich dovolenky pripadajú do úvahy, keďže ide o jednu z najatraktívnejších destinácií v rámci Slovenska. Väčšina opýtaných preferuje letnú turistiku, no pre zvýšenie návštevnosti v letných mesiacoch sa otvárajú možnosti ako napr. rozvoj agroturistiky, vidieckej turistiky, ekofariem alebo cykloturistiky, teda modernejších foriem cestovného ruchu. Objavili sa totiž aj názory, že v Tatrách nie sú dostatoční možnosti športového vyžitia, rekreácie a relaxácie, a teda rozšírenie možných aktivít pre turistov by malo prispieť k zvýšeniu návštevnosti. Taktiež je vhodné pozornosť venovať tradičnej kultúre a skanzenom ľudovej architektúry, čo by mohlo byť zaujímavé aj pre zahraničných turistov, ktorí radi spoznávajú iné kultúry. Vzhľadom na preferenciu letnej turistiky je potrebné dobudovať sieť turistických chodníkov a zlepšiť údržbu a čistotu už existujúcich turistických trás.

Negatívne bola hodnotená výška cien služieb a ubytovania v Tatrách, a teda je vhodné viac diferencovať cenové hladiny a ponúkať aj lacnejšie, hoci menej kvalitné služby a ubytovanie, zároveň je však nutné zvýšiť kvalitu existujúcich služieb a ubytovania. Taktiež je vhodné vybudovať viacej zariadení pre rodiny s deťmi s nižším rozsahom poskytovaných nadštandardných služieb, no v prijateľnej cenovej hladine.

Ďalšími oblasťami, ktoré by mali napomôcť k zvýšeniu návštevnosti, je rozšírenie sprievodcovských a informačných služieb a lepšia propagácia tejto turistickej oblasti najmä v zahraničí. Pozitívny dopad by mala mať aj úprava parkovísk a zlepšenie dopravného spojenia.

ZÁVER

Vysoké Tatry patria k najkrajším oblastiam Slovenska, ako aj celej strednej Európy. Pozoruhodné scenérie, pohľady a rôzne možnosti rekreácie z týchto najmenších veľhôr Európy robia ideálne miesto pre oddych a dovolenku. Je zrejmé, že Vysoké Tatry majú potenciál, ktorý je potrebné využiť. Aby sa tak stalo, tieto možnosti, ktoré ponúka samotná príroda, musia byť doplnené kvalitnými službami. Turistika má vo Vysokých Tatrách pomerne bohatú tradíciu, pričom najintenzívnejšie sa začala rozvíjať po druhej svetovej vojne, keď počas obdobia socializmu boli Vysoké Tatry obľúbeným dovolenkovým cieľom a často aj akousi odmenou v zamestnaní alebo pre vyššie postavených pracovníkov v podobe rekreačného pobytu. Tatry ale museli aj v posledných desaťročiach prejsť zmenami, pokiaľ chcú obstať v zahraničnej konkurencii. Otvorenie hraníc ponúka turistom obrovské možnosti pri výbere dovolenkovej destinácie, keď tí majetnejší nemajú problém v prípade dostatku finančných prostriedkov dovolenkovat' napríklad aj na exotických ostrovoch (čoraz obľúbenejšie sú napr. Maledivy) alebo v netypických destináciách Južnej Ameriky alebo Ázie. V oblasti zimných športov sú zase obrovskou konkurenciou nielen domáce lyžiarske strediská, ale napríklad rakúske alebo švajčiarske Alpy, ktoré ponúkajú zabehnuté služby na vysokej úrovni.

Práve kvalita služieb by mohla byť do budúcnosti problémom pre Tatry, no je nevyhnutné brať ohľad na vyváženie kvality a ceny, aby sa nestalo, že Tatry sa stanú nedostupnými pre menej majetných domácich turistov. Problémom totiž začína byť aj čím ďalej, tým väčšia orientácia na solventnejšiu klientelu. Na margo tejto skutočnosti treba dodať, že zvyšovanie cien musí byť adekvátne ponúke služieb. Z výsledkov dotazníkového prieskumu je zrejmé, že pomer ceny/kvalita služieb je návštevníkmi Tatier úzkostlivo sledovaná. Taktiež je problém v nedostatku koordinácie a spolupráce medzi subjektmi cestovného ruchu a nedostatočná propagácia oblasti doma, ale aj v zahraničí (domáci turisti sú si vedomí kvality Tatier, no je možné osloviť aj klientelu v zahraničí). Tu sa otvára priestor pre propagáciu Tatier na veľtrhoch turistického ruchu a gastronómie vo svete. Taktiež zlepšenie povedomia o Tatrách pre tínedžerov, študentov a mladé rodiny. Tak isto platí, že nie je dostatok pozornosti venovaný novým trendom v cestovnom ruchu, ako je napr. agroturistika, cykloturistika (budovanie

nových cyklotrás, zlepšenie stávajúcich) a podpore tradícií, ktoré upadajú. Preto je potrebné venovať pozornosť týmto slabým stránkam, zlepšiť spoluprácu medzi samotnými subjektmi ako aj združeniami cestovného ruchu. Príležitostí, ktoré Vysoké Tatry ponúkajú, je množstvo. Návštevnosť Tatier turistami v letnej sezóne prevyšuje zimnú. Tu pre Vysoké Tatry je prirodzená konkurencia lyžiarskych stredísk susediacich Nízkych Tatier alebo Malej a Veľkej Fatry. Avšak, je nutné brať do úvahy aj samotný charakter prírody, ktorý nie je možné masovo využívať, či skôr až zneužívať. Treba brať ohľad najmä na zásady ochrany prírody, nenarúšať prirodzený tvar a ráz krajiny a lesov. Tatry sa pomaly ale isto spamätávajú zo svojej najväčšej ekologickej katastrofy z roku 2004, kde bolo poničených takmer 70% ihličnatého porastu. Do budúca nie je však možné snažiť sa bezhlavo zvyšovať počty turistov prúdiacich do Tatier, vzhľadom na to, že ide o chránenú oblasť a už teraz mnohí ľudia považujú Tatry za preľudnené. Charakter krajiny by mal ostať zachovaný a postupná urbanizácia a budovanie stredísk, nových lyžiarskych zjazdoviek a lanoviek by mali prebiehať v súlade s rešpektovaním ochrany životného prostredia.

V konečnom dôsledku, zvýšenie návštevnosti Tatranského regiónu vidím jednoznačne v skvalitnení ponúkaných služieb cestovného ruchu, prilákať majetnú klientelu zo zahraničia ale zároveň udržať v Tatrách cenami bežných turistov. Ponúknuť turistom viac možností na zábavu a relax, ponúknuť Vysoké Tatry ako región s priaznivými účinkami na zdravie človeka a teda rozšíriť a skvalitniť ponuku liečebných pobytov. Povedomie o Vysokých Tatrách treba zvýšiť najmä u ľudí v stredoeurópskom regióne, kde majú svoje prirodzené postavenie a historické meno. Pri propagácii regiónu by mal finančne pomôcť a držať ochrannú ruku najmä štát a príslušné ministerstvo pod ktoré spadá cestovný ruch. Tak isto je vhodné využiť na rozvoj Tatier európske fondy, najmä peniaze z fondu na rozvoj trvalo udržateľného cestovného ruchu. Vysoké Tatry sú náš národný poklad, len ho treba krok po kroku trpezlivo rozvíjať a zveľaďovať pre naozaj široké možnosti ich využitia.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

1. BELAJOVÁ, A. - FÁZIKOVÁ, M.: *Regionálna ekonomika*. Nitra: SPU, 2005. ISBN 80-8069-513-X.
2. BEŇUŠKOVÁ, Z. a kol.: *Tradičná kultúra regiónov Slovenska*. Bratislava: VEDA, 2005. ISBN 8022408530.
3. BOHUŠ, I. ml.: *Tatranské chaty – Majáky v mori skál a snehu*. Bratislava: I & B, 2007. ISBN 8096901745.
4. JARÁBKOVÁ, J.: *Vybrané kapitoly z cestovného ruchu*. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2007.
5. KELE, F.; LUČANSKÝ, M.: *Tatry pre Teba*. Bratislava: Ikar, 2002. ISBN 8055104395.
6. LACIKA, J.: *Vysoké Tatry. S batohom po Slovensku*. Bratislava: Dajama, 2007. ISBN 8089226248.
7. MALÁ V.; NETKOVÁ, J. a kol. *Základy cestovného ruchu, zborník prací*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2002. 100 s. ISBN 80-245-0439.
8. NEMČANSKÝ, M.: *Odvětví cestovního ruchu, vybrané kapitoly. I. díl*. Opava: Slezská univerzita, 1999. ISBN 80-7248-034-0.
9. RAJČÁKOVÁ, E.: *Regionálny rozvoj a regionálna politika*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2005.

Webové zdroje:

1. BURIAN, P. a kol. 2008. Spoločná slovensko - poľská Stratégia rozvoja Euroregiónu „Tatry“ na roky 2008 – 2013. [online]. Kežmarok: Združenie Región „Tatry“, 2007. [cit. 25.11. 2013]. Dostupné z: http://www.euroregion-tatry.eu/pliki/strategia_rozvoja_euroregionu_tatry_na_roky_20082015,ad6ae.pdf
2. Euroregión Tatry. 2009. *15 rokov Euroregiónu "Tatry"*. [online]. Euroregión Tatry, 2009. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: http://www.euroregion-tatry.eu/15_rokov_euroregionu_tatry,83,sk.html

3. Mesto Vysoké Tatry. 2005. *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Vysoké Tatry*. [online]. Vysoké Tatry, 2005. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: http://www.vysoketatry.sk/download_file_f.php?id=81288
4. Ministerstvo hospodárstva SR. 2005. *Regionalizácia cestovného ruchu v Slovenskej republike*. [online]. Bratislava: Ministerstvo hospodárstva SR, 2005. [cit. 28.11.2013]. Dostupné z: <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=102432>
5. SITA. 2011. *Pred siedmimi rokmi Tatry zasiahla ničivá kalamita*. SME.sk, 2011. [cit. 16.12.2013]. Dostupné z: <http://poprad.korzar.sme.sk/c/6144685/pred-siedmimi-rokmi-tatry-zasiahla-niciva-kalamita.html>
6. Správa TANAP. 2012. *Tatranský národný park - základné informácie*. Tatranská Štrba: Správa TANAP, 2012. [cit. 8.12.2013]. Dostupné z: <http://spravatanap.sk/web/index.php/2012-08-24-09-58-41/zakladne-informacie>
7. Vysoké Tatry – mapa. [cit. 15. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.tatry.net/mapy/vysoketatry.html>
8. Združenie cestovného ruchu Vysoké Tatry. *O nás*. [cit. 10. 12. 2013]. Dostupné z: http://www.tatryinfo.sk/?id_menu=15077
9. <http://www.kezmarok.sk/>
10. <http://www.lesytanap.sk/>
11. <http://www.poprad.sk/>
12. <http://regiontatry.sk>
13. <http://spravatanap.sk>
14. <http://www.svit.sk/>
15. <http://www.tatryportal.sk>
16. <http://www.vysoketatry.sk/>
17. <http://www.vysoketatry.com/>
18. <http://www.euroregion-tatry.eu>

ZOZNAM OBRÁZKOV, GRAFOV a TABULIEK

Zoznam obrázkov

Obrázok 1: Mapa Vysokých Tatier.....	9
--------------------------------------	---

Zoznam grafov

Graf 1: Vývoj počtu návštevníkov v oblasti Vysokých Tatier.....	18
Graf 2: Rozdelenie respondentov podľa pohlavia.....	37
Graf 3: Rozdelenie respondentov podľa veku.....	38
Graf 4: Rozdelenie respondentov podľa rodinného stavu.....	39
Graf 5: Rozdelenie respondentov podľa príjmových skupín.....	40
Graf 6: Odpovede na otázku: „V rámci dovolenky preferujete zahraničné alebo domáce destinácie?“	41
Graf 7: Odpovede respondentov na otázku „Navštívili ste niekedy Vysoké Tatry?“.....	42
Graf 8: Odpovede respondentov na otázku: „Na ako dlho ste naposledy navštívili Vysoké Tatry?“	42
Graf 9: Odpovede respondentov na otázku: „V prípade, že by ste najbližšie navštívili Vysoké Tatry, za akým hlavným účelom by to bolo?“	43
Graf 10: Odpovede respondentov na otázku „Ako hodnotíte ceny ubytovania, stravovania a ďalších služieb vo Vysokých Tatrách?“	44
Graf 11: Odpovede respondentov na otázku „Ako hodnotíte kvalitu ubytovania, stravovania a ďalších služieb vo Vysokých Tatrách?“	45
Graf 12: Odpovede respondentov na otázku „Čo je pre vás najväčšia prekážka pre dovolenku vo Vysokých Tatrách?“	46
Graf 13: Odpovede respondentov na otázku „Ktoré z problémov sú podľa vás aktuálne pri dovolenke vo Vysokých Tatrách?“.....	47

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Hlavné turistické útvary vo Vysokých Tatrách a ich funkcie.....	22-23
--	-------

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Meno autora: Filip Haško

Odbor: Management cestovného ruchu

Forma štúdia: Kombinované

Názov práce: Vysoké Tatry ako celoročná destinácia cestovného ruchu

Rok: 2014

Počet strán textu bez príloh: 44

Celkový počet strán príloh: 11

Počet titulov slovenských použitých zdrojov: 7

Počet titulov českých použitých zdrojov: 2

Počet internetových zdrojov: 18

Počet ostatných zdrojov: 0

Vedúci práce: Ing. Iveta Hamarneh Ph.D